

ГРАД ЛОЗНИЦА

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ПОВРАТНИКА ПО
ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА
И МИГРАНАТА У ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА НА
ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЛОЗНИЦЕ ЗА ПЕРИОД 2017- 2021.
ГОДИНЕ**

Лозница, децембар 2016. године.

С А Д Р Ж А Ј

- 1. Уводна реч заменика градоначелника града Лознице**
- 2. Увод: Шта је Локални акциони план (ЛАП) за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса (у даљем тексту: МИГРАНТИ)**
- 3. Одлука Скупштине града Лознице о усвајању ЛАП - а**
- 4. Сажетак ЛАП - а**

Поглавље 1: Основни подаци о граду Лозници	(10 – 31)
Поглавље 2: Информација о мигрантима у граду Лозници	(32 – 46)
Поглавље 3: Анализа ситуације, закључци и препоруке	(46 – 53)
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	(54 – 54)
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	(55 - 56)
Поглавље 6: Активности - Задаци за реализацију ЛАП - а	(56 – 70)
Поглавље 7: Ресурси / буџет	(70 - 70)
Поглавље 8: Аранжмани за примену	(71 - 72)
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	(72 – 73)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА МИГРАНАТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЛОЗНИЦЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2017. – 2021. ГОДИНЕ

1. УВОДНА РЕЧ ЗАМЕНИКА ГРАДОНАЧЕЛНИКА ГРАДА ЛОЗНИЦЕ

Локална самоуправа чини напоре и предузима низ мера усмерених на унапређењу квалитета живота својих грађана у области здравства, образовања, спорта, културе, социјалне заштите, побољшању инфраструктуре, привлачењу нових инвеститора, како домаћих тако и страних, с циљем отварања нових радних места и запошљавања, те подизања животног стандарда својих грађана.

У граду Лозници у протеклом периоду, регистровано је 20 946 избеглих и 1 276 прогнаних што је укупно 22 222 лице, као и 215 интерно расељених лица, да би до данас овај број, било одласком у трећу земљу или добровољном репатријацијом (повратком у земљу предходног пребивалишта), као и највећим делом трајном интеграцијом на подручју града Лознице био сведен на цифру од свега неколико хиљада људи. На последњој пререгистрацији избеглих лица у временском периоду од 27.11.2004. – 25.01.2005. године, евидентирано је 4.596 избеглих и прогнаних лица, на дан 01.12.2016. године, у евиденцији повереништва за избеглице и миграције града Лознице налази се у статусу 1.409 избеглих лица, 174 интерно расељена лица са Косова и Метохије и 11 повратника по основу Споразума о реадмисији.

Све три циљне групе у великој мери суочене су са проблемима незапослености, сиромаштва а највише стамбеним проблемима. Процена је, да тренутно на територији града Лознице живи око 4.500 избеглих и интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији као и бивших избеглих и прогнаних лица која су регулисала држављанство Републике Србије и поседују лична документа извађена у Полицијској станици у Лозници.

Имајући у виду нагомилане егзистенцијалне проблеме ове популације, те чињеницу да до сада ниједна локална Стратегија није препознала избегла и интерно расељена лица и лица из трећих земаља (тражилаци азила и мигранти у потреби без утврђеног статуса) као циљну групу којом би се бавила, локална самоуправа у Лозници овог пута изражава апсолутну спремност да активније и ефикасније приступи решавању проблема ове популације, кроз дефинисање Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната за период од 2017. до 2021. године.

Локалним акционим планом, у складу са својим надлежностима и постојећим буџетским средствима град Лозница жели да допринесе повећаној интеграцији избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалну заједницу, те смањењу сиромаштва, односно побољшању социјално-економског положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији, кроз реализацију пројеката и планова, који су представљени у специфичним циљевима Локалног акционог плана. У досадашњим активностима препозната је воља свих заинтересованих страна за решавање предходно наведених проблема.

Заједничким ангажовањем свих релевантних актера у локалној заједници, уз помоћ формираног **Савета за управљање миграцијама и трајна решења**, стварају се могућности за активно и координирано праћење проблема ове популације и њихово решавање кроз реализацију постављених циљева. Општи циљ, постављен Локалним акционим планом, а коме град Лозница у свом деловању увек тежи, су једнаке шансе и могућности и једнака права свих грађана који живе на њеној територији.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

2. ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА МИГРАНАТА ?

У овом документу под процесом Локалног акционог планирања за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, изузимајући лица која су остварила избеглички статус у складу са Законом о избеглицама подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у локалној заједници и планирању и реализацији Локалног акционог плана за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса (у даљем тексту: ЛАП) посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951) **избеглица**¹ је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може, или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. године, проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције признаје у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10).

Интерно расељена лица² су она које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Повратник по основу Споразума о реадмисији³ је држављанин Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност по основу Споразума о реадмисији које је закључила Република Србија. То су лица која су добровољно или присиљно враћена из држава у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла, на основу потписаног споразума о реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије.

Споразум између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица која незаконито бораве који је ступио на снагу 01. јануара 2008. године, уговорне стране су регулисале

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)
http://www.parliament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/predlozi_zakona/3118-12Lat.pdf

процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице.

Спречавање нелегалних миграција и прихват и интеграција повратника по основу Споразума о реадмисији су један од услова за стављање Републике Србије на Белу шенген листу.

У циљу испуњавања својих обавеза Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године, („Службени гласник РС“, број 15/09). Усвојен је и Акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. године.

Тражиоци азила^{4/} лица која траже азил су лица која поднесу захтев за азил на територији Републике Србије, а о чијем захтеву није донета коначна одлука. То значи да су та лица, у складу са важећом законском регулативом, на територији Републике Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил Влада Републике Србије оснива центре у којима они бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара.

Мигранти у потреби без утврђеног статуса су на територију Републике Србије ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јуна 2015. године, основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањем мешовитих миграционих токова.

Локални акциони план за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у граду Лозници настао је као резултат учешћа у Пројекту **“Јачање капацитета и пружање помоћи у решавању избегличке кризе ”** и **“ Јачање капацитета Савета за миграције за управљање азилом кроз изразу и реализацију Локалних акционих планова ”** (Danish Refugee CoCouncil пројекат).

Општи циљ пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Пројекат је финансиран од стране амбасаде Данске у Републици Србији.

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним у сету документата донетим на националном и локалном нивоу а од значаја су за управљање миграцијама. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај ЛАП узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике.

⁴ Закон о азилу, члан 2. („Сл.гласник РС“, бр. 109/2007)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Креирање и спровођење ЛАП-а за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне укључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план за унапређење положаја миграната на територији града Лознице доноси се за период од пет (5) година од 2017. – 2021. године.

Процес израде ЛАП-а за унапређење положаја миграната на територији града Лознице заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике, да је:

- **Локални** - спроведен у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- **Партиципативан** – у изради су укључени битни актери процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратницима по основу Споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса у локалној зједници;
- **Утемељен** на реалним основама, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса;
- **Прилагођен ситуацији** у локалној заједници, актерима и позитивним променама којима се тежи;
- **Користи савремене методе** планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници

У складу са чланом 12. Закона о управљању миграцијама формиран је Савет за управљање миграцијама и трајна решења, (у даљем тексту: Савет за миграције) ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији града Лознице.

Савет за миграције чине представници/це локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући повереника за избеглице и миграције и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција.

Улога и надлежност Савета је да:

- прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања Града о миграционим кретањима на територији Града;
- предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама;
- координира радом органа на локалном нивоу чији је рад значајан за област управљања миграцијама;
- пружа податке од значаја за израду стратешких докумената из области миграција,

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

размеђује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;

- активно учествује у изради и иновирању Локалног акционог плана, дефинише коначни текст документа и предлаже га надлежним органима на усвајање;
- обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратника по основу Споразума о реадмисији и миграната у потреби без утврђеног статуса;
- креира планове и конкретне мере унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса;
- размеђује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана;
- унапређује сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке;
- предузима друге послове у области управљања миграцијама на територији Града у складу са Законом о управљању миграцијама.

Процес израде ЛАПа спроведен је у децембру 2016. године.

3. ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Захваљујемо се свим члановима Савета за управљање миграцијама и трајна решења, Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије на стручној подршци у изради документа, као и Данском савету за избеглице (Danish Refugee CoCouncil) на учешћу и подршци у процесу планирања и израде ЛАП-а.

Чланови Савета су:

1. др Радован Дивнић – заменик градоначелника за председника Савета
2. Слађана Бодирога – Секретар Градског већа, заменик председника савета
3. Томислав Арнаутовић – члан Градског већа, за члана
4. Драгић Младеновић- члан Градског већа, за члана
5. Бранка Красавац- в.д. директор Дома здравља " Др Миленко Марин ", за члана
6. Весна Мелезовић – секретар Црвеног крста Лозница, за члана
7. Радојка Станковић – представник Градске управе, за члана
8. Милица Павловић –начелник Одељења за планирање и изградњу Градске управе града Лознице, за члана
9. Владимир Петровић – директор Центра за социјални рад Лозница, за члана
10. Зоран Томић, начелник Одељења за финансије и друштвене делатности Градске управе града Лознице, за члана
11. Милијана Павловић – представник Градске управе, за члана
12. Милица Бељац- представник Градске управе, за члана
13. Драган Станић – Повереник Комесаријата за избеглице и миграције, представник Градске управе, за члана

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

На основу члана 40. и 84. Статута града Лознице („Службени лист града Лознице“, број 8/14 - пречишћен текст), Скупштина града Лознице на седници одржаној 02. марта 2017. године донела је

О Д Л У К У

о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији града Лознице за период од 2017 - 2021. године

I Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији града Лознице за период од 2017- 2021. године

II Саставни део ове Одлуке чини Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији града Лознице за период од 2017-2021. године

III Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Лознице“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЛОЗНИЦЕ

Број:06-10/17-9-13

Датум: 02. март 2017. године

Л о з н и ц а

**ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА**

Милена Манојловић Кнежевић, с.р.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

4. САЖЕТАК - РЕЗИМЕ

Локални акциони план за унапређење положаја миграната за период од 2017. до 2021. године је стратешки документ града Лознице заснован на свеобухватној анализи ситуације који изражава дугорочно опредељење локалне самоуправе да побољша услове становања и живота, као и могућности за трајну интеграцију избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса и лица из трећих земаља у локалну заједницу.

Овим документом се утврђују општи и специфични циљеви везани за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Локални акциони план је усмерен према свим особама које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији града Лознице, као и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Полазећи од анализе потреба избеглица, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији града Лознице, а у складу са националним стратешким опредељењима дефинисан је један Општи циљ.

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната је:

Побољшати социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији града Лознице решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, као и обезбедити предуслове за решавање проблема миграната јачањем капацитета локалне самоуправе и промовисањем толеранције према тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса.

У оквиру овако постављеног општег циља, овим ЛАП-ом, утврђују се следећи специфични циљеви:

* **Специфични циљ 1:** У периоду од 2017. до 2021. године, решити стамбено питање за најмање 30 породица избеглих лица давањем у закуп са могућношћу куповине стамбених јединица на парцели коју би обезбедио град Лозница;

* **Специфични циљ 2:** У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 30 социјално угрожених породица избеглих лица изградњом и доделом стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима на парцели коју би обезбедио град Лозница;

* **Специфични циљ 3:** У периоду од 2017. до 2021. године, у складу са мерама демографске политике града Лознице стамбено збринути најмање 40 породица најугроженијих избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм " Откупа кућа са окућницом ";

* **Специфични циљ 4:** У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 110

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих неусловних објеката;

* **Специфични циљ 5:** У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 10 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе монтажних кућа (наведени број породица су већ власници парцела);

* **Специфични циљ 6:** У периоду од 2017. до 2021. године, економски оснажити најмање 100 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм самозапошљавања, односно путем доделе средства за доходне активности у (алату, машинама, механизацији, опреми, пољопривреди и сл.),

* **Специфични циљ 7:** У периоду од 2017. до 2021. године, створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса унапређењем квалитета живота у локалној заједници кроз побољшање комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно - уметничке и друге услуге, кроз опремање дечијих и спортских игралишта,

* **Специфични циљ 8:** У периоду од 2017. до 2021. године, омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба ,

* **Специфични циљ 9:** У периоду од 2017. до 2021. године, омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

Локални акциони план за унапређење положаја миграната има предвиђене аранжмане за имплементацију, праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуација).

За реализацију ЛАП-ом утврђених задатака/циљева током периода имплементације неопходна су средства у износу од око 1.950.000,00 еура, која ће бити обезбеђена делом из буџета Града, а делом из других извора финансирања (републичких, страних и домаћих донаторских средстава).

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Поглавље 1

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ГРАДУ ЛОЗНИЦА

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

Град Лозница налази се на западу Србије, на десној обали реке Дрине, између Цера и Поцерине, Мачве и планина Гучева и Борање.

Заузима површину од 612 км², што чини 0,7 % територије Републике Србије. Такође, обухвата 54 насељена места. Од укупне површине, 59 % је пољопривредно земљиште.

Најсевернија тачка Града налази се код Новог Села на 43°32' СГШ, док је најјужнија тачка код села Горња Борина на 19°13' СГШ. Град Лозница припада Мачванском округу захватајући 19 % његове територије. У рељефу града Лознице истичу се три маркантне целине: на северу Цер са Иверком, у средини басен Јадра са алувијалном равни Дрине, и на југу планински венац Гучева. Смештена између Цера и Иверка, на северу и североистоку, Влашића, на истоку, Гучева, Костајника и огранака Борање, на југу, а отворена према западу и северозападу, територија града Лознице топографијом подсећа на огроман амфитеатар – циновску потковицу. Заклоњена планинама и њиховим огранцима од хладних северних и источних ветрова. Лозница са околином представља својеврсну оазу жупног климата, по којем се приметно разликује од поднебља суседних предела. Климат Лознице и њене околине је веома погодан.

По водним ресурсима град Лозница је свакако међу првим у Србији. Њено водно богатство је значајно и разноврсно. Чине га површински водотоци – реке, подземне воде, обични и термо – минерални извори. Најзначајнији су: Дрина, Јадар, Лешница, Штира и Жеравија. Водно богатство и његову разноврсност на градском подручју употпуњују воде термоминералних извора. Најзначајније су воде Бање Ковиљаче, које се јављају у виду више извора, као и воде Бање Бадање.

Добар георгафски положај Лознице, омогућио је и добру саобраћајну комуникацију. Кроз Лозницу пролази главна саобраћајница Београд-Шабац-Лозница-Зворник-Тузла-Сарајево, односно Бијељина-Лозница-Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта-Ужице и даље до Црногорског приморја. Путем Лозница-Осечина-Ваљево-Лајковац излази на Ибарску магистралу. Кроз Лозницу пролази и железничка пруга Шабац-Зворник..

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Лозница је природни, привредни, саобраћајни и културни центар овог дела Подриња. Имала је важну улогу у историји, као гранични град Кнежевине Србије, истурен према Босанском пашалуку, када је била окружно место, а и касније, као седиште Среза Јадранског, а потом Лозничког.

Значајни природни ресурси у граду Лозница су шумски фонд, обрадиво пољопривредно земљиште, налазишта метала и неметала, две бање (Бања Ковиљача и Бања Бадања) са потенцијалима за развој здравственог туризма. Бања Ковиљача и Бања Бадања имају статус специјалне болнице за рехабилитацију и значајне су туристичке дестинације за град Лозницу.

Демографски подаци

Према попису из 2011. године у Граду живи 84.925 становника од чега је на територији града стално насељено 79.327, односно 1,1% укупног становништва Србије. Према процени Републичког завода за статистику, средином 2014. године у Лозници је живело 77.543 становника, од тога 39.444 жена и 38.099 мушкараца.

Стопа природног прираштаја у 2014. години је била 4.

Просечна старост становништва је 42 године.

Структура становништва према старости у 2013. и 2014. години

Узраст	Жене	Мушкарци	Жене	Мушкарци
0-6 година	2.505	2.578	2.497	2.550
7-14 година	3.183	3.337	3.157	3.309
15-18 година	1.761	1.783	1.656	1.703
Радно способно становништво (15-64 године)	26.700	26.970	6.610	7.069
Укупан број становништва	39.697	38.439	26.302	26.584

Структура становништва према типу насеља - Попис становништва 2011. године

	Број	Учешће (%)
Градско становништво	24.363	30,71
Сеоско становништво	54.964	69,29
Укупно становништво	79.327	100

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Структура становништа према запослености и заради

Број запослених	14.290	(2014)
Запослени у односу на број становника (у %)	18.4	(2014)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД)	33.207	(2014)
Број регистрованих незапослених	11.832	(2014)
Регистровани незапослени на 1 000 становника	153	(2014)

Према подацима из маја 2014. године, број незапослених на територији Града је био 12.274, а стопа незапослености - 37%.

Привреда града Лознице

Привреду града Лознице данас представљају 947 привредних друштава (март 2016.АПР) и 2.695 (март 2016.АПР) предузетничких радњи. Некада, у периоду од 1960. - 1990. године Лозница је била значајан привредни центар тадашње Југославије са великим привредним гигантима који су запошљавали велики број радника. Индустијска традиција Града заснива се на искуству које потиче из овог периода. Некадашњи значајни привредни субјекти, као нпр. фабрика Вискоза која је запошљавала 12 000 радника још увек су у стечајном поступку. Терминолошки речено brownfield представља сада један велики проблем не само Лозници него и у Србији, али се може посматрати и као ресурс за будући развој привреде. У оквиру представљања привреде града Лознице значајно је споменути инфраструктурно опремљену индустријску зону која представља једну од најповољнијих локација у Србији захваљујући бројним олакшицама на локалном и државном нивоу које су усклађене са важећим законима и другим прописи

Локална привреда

Број предузећа	(привредна друштва и предузетници, односно и правна и физичка лица која обављају неку делатност на територији града) 3.642- 2016.АПР
Величина предузећа	96,52% малих, 3,02% средњих, 0,46% великих
Доминантне гране привреде	Индустрија текстила, Прехрамбена индустрија, Прерада папира и амбалаже, Дрвопрерађивачка индустрија и др.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Највеће домаће компаније	NATURA TRADE -производња папирне амбалаже,ЕНИКОН - металска индустрија,ЕР BELT-текстилна индустрија, STIM IMPORT-текстилна индустрија, МН - грађевинарство ,STOBEX-грађевинарство, Radaљас company-прехранбена индустрија, Nelly - прехранбена индустрија, КИКА -текстилна индустрија и др.
Најважнији страни инвеститори	Golden Lady-Valy - текстилна индустрија; DIV Chabros - дрвопрерађивач; S-biom-производња пелета, RIO SAVA Eksploration д.о.о- рударство; IDEA-трговина

Привредна структура

Према подацима из 2011. године било је регистровано 860 предузећа, а према подацима из јуна 2016. године на територији града Лознице је регистровано 947 предузећа. Мала предузећа имају доминатно учешће (96,03%), велика и средња учествују са 3,97 %.

У структури регистрованих предузећа доминирају трговинска предузећа, која чине готово 40% укупног броја. Овако високо учешће одговара значају који трговина има у Лозници, узимајући у обзир њено учешће у запослености и креирању народног дохотка у граду Лозница. Када је реч о индустрији, у овој делатности је регистрована четвртина предузећа у Лозници.

У 2016. години на територији града Лозница регистровано је 2.695 приватних предузетника, који се највећим делом, у готово половини случајева, баве занатством.

Сектор малих предузећа и приватно предузетништво су се током кризних година показали као највиталнији део лозничке привреде, обезбеђујући запошљавање и приходе становништва.

Оно што се може навести као главни проблем са којим се суочавају предузећа и предузетници у Лозници јесте недостатак финансијских средстава, јер су кредити скупи, а услове обезбеђења је тешко задовољити.

Економија

Број регистрованих запослених*	15595	(2015)
Регистровани запослени* у односу на број становника (у %)	19,1	(2014)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД)	32663	(2015)
Број регистрованих незапослених	11936	(2015)
Регистровани незапослени на 1 000 становника	153	(2014)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Становништво према економској активности 2011.

	Жене	Мушкарци
<i>Економски активни</i>		
Обављају занимање	7918	12178
Незапослени	4382	5617
<i>Економски неактивни</i>		
Деца млађа од 15 година	5740	6044
Пензионери	9027	7250
Лица са приходима од имовине	93	486
Ученици/студенти (15 и више година)	3044	2850
Лица која обављају само кућне послове у свом домаћинству	8048	1582
Остала неактивна лица	1984	3084
Укупно	40236	39091

Индустрија

Данас град Лозница представља регионални центар динамичких привредних активности у којем се развија конкурентно пословање. Последње деценије на територији града забележен је развој малог и средњег предузетништва. У индустријској зони присутно је 5 инвестиције од којих је једна страна директна инвестиција текстилне компаније Golden Lady која данас запошљава око 1 000 радника .Остала 4 инвеститора су домаћа привредна друштва: Радаљац компани, Натура-трејд, Вема -ин и Ледена лозица .

Главне индустријске гране су:

- * Текстилна индустрија,
- * Прехрамбена и кондиторска индустрија,
- * Прерада дрвета,

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

- * Прерада метала,
- * Грађевинска индустрија,
- * Хотелијерство и угоститељство.

Туризам

Природа овог дела Подриња, коју чини територије града Лозница богата је и разноврсна. Равничарски, долињски, брежуљкасти и ниско планински рељеф на територији микрообласти Јадра, међусобно се спајају и прожимају на специфичан начин, чинећи простор препознатљивим и туристички интересантним. Разноврсна природа, складних рељефних облика, плодно земљиште, природне и антропогене вредности, специфичан микроклимат, бурна историјска прошлост, препознатљива по људима и догађајима и њима посвећеним споменицима и манифестацијама, доприноси препознатљивости града Лозница на домаћем туристичком тржишту.

Више од осталих туристичких вредности у граду Лозници истичу се:

РЕКА - Дрина,

БАЊЕ - Бања Ковиљача и Бања Бадања,

ПЛАНИНЕ - Гучево и Цер,

ЗНАМЕНИТО МЕСТО - Тршић,

МАНАСТИРИ – Троноша и Чокешина,

АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА - Пауље, код Брезјака, у Руњанима и др.

ОСТАЦИ СТАРИХ ГРАДОВА И УТВРЂЕЊА - Видојевица, Косанин град, Тројанов град, Ковиљкин град (Градац), Јеринин град и др.

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ - Споменик из Првог српског устанка у Чокешини, Споменик палим жртвама у Драгинцу, Спомен костурница на Церу, Спомен костурница на Гучеву и др.

МУЗЕЈИ - завичајни Музеј Јадра у Лозници, музејске поставке у Тршићу: Музеј језика и писма, Музеј Вукових сабора и Вукова спомен кућа са окућницом, знаменито место Текериш: Историјска поставка Церске битке

ГАЛЕРИЈЕ: Стална поставка слика Миће Поповића и Вере Божичковић Поповић у Лозници, Галерија Мине Караџић - Лозница.

КУЛТУРНО - ТУРИСТИЧКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ: Вуков сабор, Ђачки Вуков сабор, Мићини дани, Цвијићеви дани, Краљевски карневал, Моточашће, Дани меда, , Регата на Дрини, Октобарски дани, обележавање Церске и Гучевске битке,

СТАРЕ ЗГРАДЕ - Основна школа „Анта Богићевић", стара гимназија „Вук Караџић", кућа Катића - галерија Миће Поповића, Музеј Јадра, Вуков дом културе и др; старе виле у Бањи Ковиљачи: Босна, Ковиљача, Далмација, Херцеговина, Подриње, Гучево, Стражилово и др, сумпорно купатило „Краља Петра Првог", бањска дворана „Кур - салон" и др.

СПОМЕНИЦИ ЗНАМЕНИТИХ ЛИЧНОСТИ: Вук Караџић, Јован Цвијић, Филип Вишњић, Степа Степановић, Влада Зечевић

Као носиоци развоја туризма издвајају се Бања Ковиљача и Бања Бадања. Богато културно историјско наслеђе такође чини територију града Лознице веома значајном

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

дестинацијом за посету туриста.

Бања Ковиљача - КРАЉЕВСКА БАЊА

Градско и познато бањско лечилиште, налази се на десној страни Дрине у подножју Гучева, на 125 м надморске висине, 6 км југозападно од Лознице.

Пронађен археолошки материјал и расположиви историјски подаци указују на дуговремену историју насеља и развијену бањску функцију још у римском периоду. Лековита вода је коришћена за време Римљана и Турака.

Помиње се 1528. године под именом Ковиљача у нахији Бохорина. Године 1836. каптиран је главни извор, те је вода рационално коришћена. За даљи развој туризма била је од посебног значаја 1910. година, када је пуштена у промет пруга Шабац - Ковиљача.

Бања Ковиљача је позната по једном од највећих вештачких паркова у земљи (са околном парк - шумом протеже се на 40 ha). Бањска дворана „Кур - салон“ најлепши је бањски објекат, уједно и симбол бање, отворен 1932. године, под покровитељством краља Александра Карађорђевића. Захваљујући краљевској династији Карађорђевића, бања је позната и као „Краљевска бања“, а због природних лепота понела је епитет „Подрињска лепотица“. Од осталих објеката посебну вредност имају: сумпорно купатило „Краља Петра Првог“, блатно купатило, бањске виле: Београд, Босна, Ковиљача, Херцеговина, Далмација и др. Бања располаже значајним смештајним капацитетима - преко 2500 лежаја у хотелима, одмаралиштима, специјалној болници, бањским вилама и домаћој радиности.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

У Бањи Ковиљачи и њеној околини постоје бројне природне и антропогене вредности. Она представља јединствен и по много чему интересантан туристички пункт и излетничку целину са великим туристичким потенцијалом. Успешност лечења, богатство садржаја и шаролика туристичко - угоститељска понуда и добра саобраћајна повезаност, омогућили су Бањи Ковиљачи изванредне могућности за развој лечилишног, спортско - рекреативног, културно - манифестационог, конгресног, омладинског и излетничког туризма. Све је то условило да Бања Ковиљача буде једна од пет најпосећенијих бања у Србији.

Бања Бадања

У долини реке Цернице, под падинама Иверка, на 180 м надморске висине налази се Бања Бадања. Смештена је у атару села Доња Бадања, 25 км од Лознице.

За потребе гостију подигнута је Специјална болница за рехабилитацију „Боро Скорић“ (25 лежаја) у оквиру које се налази и ресторан сала са 124 места, као и изванредан број лежаја у приватном смештају.

Делатност хотела и ресторана у укупној запослености и креирању народног дохотка у граду Лозница има учешће од око 3%, што је више од просека Србије, где је учешће ове две величине на нивоу од око 2%.

Ово је још једна област где постоји значајно учешће нерегистроване активности, тако да је њен стварни значај у привреди Лознице још и већи.

Туристички промет у Бањи Ковиљачи 2015.

ДОЛАСЦИ	
УКУПНО	СТРАНИ
15 094	3 707

НОЋЕЊА	
УКУПНО	СТРАНИ
103 465	19 989

Просечна дужина боравка: 5,6 дана

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Туристички промет у Бањи Ковиљачи I-VI 2016.

ДОЛАСЦИ	
УКУПНО	СТРАНИ
9 787	2 406

НОЋЕЊА	
УКУПНО	СТРАНИ
6 882	17 328

Табела: Смештајни капацитети на територији града Лознице

Дестинација	Број смештајних објеката	Број
Лозница	1	
Бања Ковиљача	3*	
Бања Бадања	1	
Гучево	2	
Тршић	2*	
Коренита	1	
Дрина- Сунчана река	1	
УКУПНО		

НАПОМЕНА: Бања Ковиљача и Тршић су унети у табелу за приватни смештај.

Пољопривреда, лов и шумарство

Пољопривредне површине

На територији града Лознице пољопривредне површине чине 58% укупне територије. У њиховој структури доминирају оранице и баште, са учешћем од чак 4/5. У односу на просек Србије учешће ливада и пашњака је неуобичајено мало, и износи мање од 14%.

С обзиром на негативну тенденцију у последњих 15 година, могло би да се очекује даље смањивање површина под ливадама и пашњацима. Са друге стране, башта са поврћем је све више, упркос општем тренду смањивања обрадивог земљишта.

Оваква структура пољопривредних површина указује на врло повољне услове за развој ратарства, али је садашња структура ратарских површина неоптимална, јер доминирају житарице, којима је 2004. године била засађена чак половина укупних пољопривредних површина.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

У лозничком крају постоје одлични услови за наводњавање, с обзиром на обиље водотокова, као и подземних извора. За сада се наводњавање примењује на свега око 200 хектара пољопривредних површина, а додатни проблем је што се користи застарела опрема. На мањем броју газдинстава се примењује „кап по кап” систем наводњавања, који се користи у производњи јагодичастог воћа и у пластеницима. Главни разлози за то што наводњавање није шире заступљено на газдинствима јесте недостатак финансијских средстава за иницијално улагање, као и уситњеност поседа, што већа улагања у иригациони систем чини нерационалним.

Пољопривредна производња

У граду Лозница пољопривредна производња је оријентисана на следеће гране: воћарство, ратарство, повртарство и сточарство. У структури ратарске производње доминантна је производња житарица док је најзаступљенија култура кукуруз а поред њега, заступљени су још пшеница, раж и јечам. Такође је значајно учешће соје у сетвеној структури индустријског биља. У структури воћарске производње доминантна је производња јагодичастог воћа, нарочито малине и купине. Такође је значајна производња шљиве, вишње и јабуке. О доминацији производње шљива у воћарској производњи у Лозници говори податак да је овом културом засађено око $\frac{3}{4}$ површина под воћем. Међутим, велики проблем је што су засади претежно стари, тако да су приноси по стаблу мањи од оптималних. Охрабрује то што је на појединим газдинствима почело обнављање појединих засада новим стаблима.

Повртарска производња се највише односи на производњу у затвореном простору односно у пластеницима и стакленицима. Ова производња се сматра једном од профитабилнијих грана пољопривреде.

Пољопривредно становништво

Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године, пољопривредно становништво чини 24,03% укупног становништва на територији града Лознице. У структури пољопривредног становништва $\frac{2}{3}$ су активна лица, док трећину чине издржавана лица. Оваква структура одговара структури на нивоу Србије.

Значај пољопривреде

Према подацима пољопривреда је најзначајнија делатност у Лозници, с обзиром да је у креирању народног дохотка града учествовала са 34%. Ово је необично високо учешће, имајући у виду да просек на нивоу Србије износи 17%, а на нивоу Централне Србије је и нешто ниже, и износи 15%.

Према последњим расположивим подацима, на територији града Лозница се готово целокупна пољопривредна површина налази у приватном власништву, што је значајно више у односу на просек Србије, где се у власништву приватних газдинстава налази $\frac{4}{5}$ пољопривредних површина.

Повољни природни услови за развој пољопривреде на територији града нису оптимално искоришћени, па се може констатовати да је пољопривредна производња у Лозници по свом карактеру екстензивна. Мала просечна **величина поседа**⁵, сваштарска производња, неоптимално коришћење механизације, недостатак средстава за инвестиције и недовољна

⁵ <http://en.wikipedia.org/wiki/Defiance>
Према изворима из Општинe просечни поседи имају површину мању од 3 хектара

едукованост пољопривредних произвођача се могу дијагностиковати као главни проблеми развоја пољопривреде у лозничком крају.

Број пољопривредних газдинстава	9115	(2012)
Годишње радне јединице (број)	8209	(2012)

Ангажована радна снага 2012.

	Укупно	Жене	Мушкарци
Носиоци породичног газдинства	9030	1201	7829
Чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредну активност на породичном газдинству	9994	6871	3123
Стално запослени на породичном газдинству	9	2	7
Стално запослени на газдинству правног лица/предузетника	32	10	
Управници (менаџери) на газдинствима	9115	1179	7936

Коришћено пољопривредно земљиште, 2012. (у ha)

Окућница	405,67
Оранице и баште	17175,87
Воћњаци	1268,49
Виногради	11,02
Остали стални засади	5,15
Ливаде и пашњаци	2407,43
Укупно	21273,63

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

СТАНОВНИШТВО

Површина (у км ²)	612	(2014)
Број насеља	54	(2014)
Становништво — процена средином године	77543	(2014)
Густина насељености (број становника по км ²)	127	(2014)
Стопа живорођених	9	(2014)
Стопа умрлих	14	(2014)
Стопа природног прираштаја	-4	(2014)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година)	75	(2014)
Просечна старост (у годинама)	42	(2014)
Индекс старења (60+ год. / 0—19 год.)	124	(2014)
Просечан број чланова домаћинства	2,92	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо)	68754	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама)	71980	(2041)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

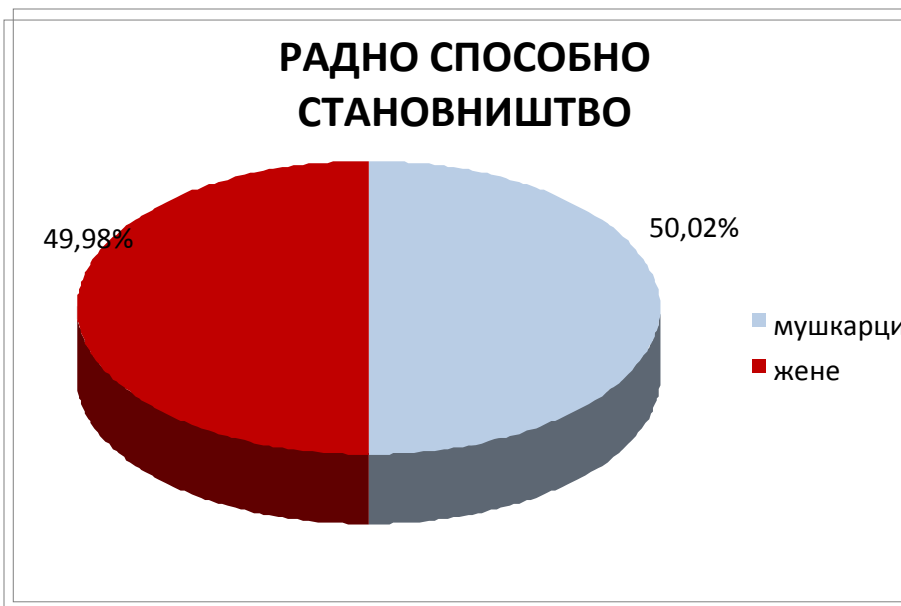
Становништво према старосним групама и полу 2013—2014.

	2013		2014	
	женско	мушко	женско	мушко
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	2505	2578	2497	2550
Деца старости 7—14 година (узраст основне школе)	3183	3337	3157	3309
Становништво старости 15—18 година (узраст средње школе)	1761	1783	1656	1703
Деца (0—17 година)	6966	7221	6846	7111
Млади (15—29 година)	6851	7303	6610	7069
Радни контингент становништва (15—64 година)	26700	26970	26302	26584
Укупан број становника	39697	38439	39444	38099

Табела 15. Радно способно становништво по попису из 2011. (од 15 - 65 год.)

Територија	УКУПНО	МУШКАРЦИ	ЖЕНЕ
Лозница	58.838	29.430	29.408
Процент		50,02	49,98

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Установе образовања и васпитања

Предшколска установа "Бамби"

Број установа	1	(2015)
Број објеката	40	(2015)
Број деце старости 0—3 године у предшколском васпитању и образовању	252	(2015)
Обухват деце узраста 0—3 године предшколским васпитањем и образовањем (у %)	6,7	(2014)
Број деце узраста од 3 године до поласка у ППП* у предшколском васпитању и образовању	637	(2015)
Обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП* предшколским васпитањем и образовањем (у %)	21,2	(2014)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Предшколско образовање — капацитет 2015.

	Укупно	Градска насеља	Остала насеља
Примљени	1689	1168	521
Уписани преко капацитета	182	172	10
Нису примљени због попуњености капацитета	111	111	0

Предшколска установа "Бамби" (ПУ) је радне 2010/2011.године била укључена у пројекат "Једнако образовање за све" чији је циљ био подршка укључивању деце из ромске заједнице у систем ПВО. Од септембра 2011.године ПУ је учесник пројекта "Вртићи без граница-више могућности за учење и развиј деце раног узраста", који је финансијски подржавала ИКЕА, а који се реализовао уз подршку УНИЦЕФ-а, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и ЦИП (Центра за интерактивну педагогију). Циљ овог пројекта је диверсификација програма и услуга у ПУ. Основна сврха пројекта је била да се повећа обухват деце узраста од 3-5,5 година предшколским васпитањем и образовањем, са фокусом на децу из најосетљивијих и маргинализованих друштвених група. У оквиру овог пројекта ПУ "Бамби" је адаптирала просторе у Лешници и Јадранској Лешници у којима су започели са радом свакодневни четворочасовни програми и у сарадњи са локалном управом обезбеђено је финансирање васпитача и њихова одрживост.

Од јуна 2014. до марта 2016.године ПУ "Бамби" је учесник друге фазе пројекта "Вртићи без граница 2 - квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање у Србији" који се реализује уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу, УНИЦЕФ-а, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, ЦИП-а и Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. Циљ овог пројекта је да се што више деце узраста од 3-5,5 година (посебно из друштвено осетљивих група) укључи у квалитетне инклузивне програме уз континуирано унапређење система у складу са Стратегијом развоја образовања у Републици Србији до 2020.

Захваљујући учешћу у овим пројектима укљученост деце узраста од 3- 5,5 година, у систем ПВО повећана је са 32% (целодневни боравак) на 47, 19%. Процент обухвата деце са сеоског подручја је посебно значајан као и обухват деце из осетљивих група. Осим тога, установа употпуњава програмске услуге, јер се у оквиру пројекта пилотирају Основе посебних и специјализованих програма *Каледоскоп* који се заснива наистраживачком и пројектном

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

учењу, уз активно учешће родитеља и коришћење свих расположивих ресурса локалне заједнице.

Основне школе

Број основних школа — матичне школе	14	(2015)
Број основних школа — подручна одељења	29	(2015)
Број ученика уписаних у основне школе — матичне школе		
<i>у ниже разреде (I — IV)</i>	2238	(2015)
<i>у више разреде (V — VIII)</i>	2889	(2015)
Број ученика уписаних у основне школе — подручна одељења		
<i>у ниже разреде (I — IV)</i>	189	(2015)
<i>у више разреде (V — VIII)</i>	230	(2015)
Нето стопа обухвата основним образовањем (у %)	96,1	(2014)
Број ученика који су завршили 8. разред основне школе	751	(2014)
Стопа завршавања основне школе (у %)	88,9	(2011)
Стопа одустајања од школовања у основном образовању	0,1	(2014)
Број деце обухваћене основним образовањем за децу са сметњама у развоју	28	(2015)
Број одраслих обухваћених основним образовањем	38	(2015)

Град Лозница има 14 основних школа са укупно 29 издвојених одељења. На почетку школске 2015/2016. године у основне школе је било укупно уписано 6321 дете (3131 девојчица и 3190 дечака) и 38 одраслих у програму ФООО (фунакционално основно образовање одраслих). Запослени у основним школама имају одговарајућу квалификациону структуру, а број запослених је усклађена са актуелним правним оквиром у образовању и васпитању.

У 11 основних школа има ученика који похађају наставу по ИОП-у (индивидуалном образовним плану). Укупно у свим школама има 76 или 1,2% таквих ученика. У три основне школе има укупно 26 деце у одељењима за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом. Укупан број деце у основним школама чије су породице корисници новчане социјалне помоћи је 435, 699 деце прима дечји додаток, 8 деце је у хранитељским породицама, а још 312 деце

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

припада групи осетљиве деце, без детаља о специфичним факторима осетљивости.

Средње школе у Лозници

Број средњих школа	4	(2014)
Број ученика уписаних у средње школе	3259	(2014)
Обухват деце средњим образовањем (у %)	-	-
Број ученика који завршавају средњу школу	875	(2014)
Стопа завршавања средње школе	-	-
Стопа одустајања од школовања у средњем образовању	0,7	(2014)
Број деце обухваћене средњим образовањем за децу са сметњама у развоју	19	(2014)

У Лозници постоје укупно четири средње школе које похађа укупно 3259 ученика – 1602 девојчице и 1657 дечака. Према подацима школа, укупан број ученика из осетљивих група је 155 или 4,43%. У средњим школама највећи број деце из осетљивих група су они који су из породица корисника новачане социјалне помоћи – укупно 106 или 3,23% од укупног броја ученика средњих школа.

Средње школе имају неуједначене просторне услове за рад. Док Гимназија има адекватан простор, остале три школе се суочавају са одређеним просторним проблемима: неадекватан канцеларијски и учioniчки простор, неодговарајуће физкултурне сале, недостатак школског дворишта и сл. Ни средње школе не располажу стручним, приручним библиотекама за наставнике и стручне сараднике. Све школе прате потребе ученика и воде базу података о томе. Наставници свих школа су се професионално развијали кроз акредитоване и друге семинаре. Број оних који су у прошле три године унапредили своје компетенције кроз акредитоване семинаре је висок и у просеку је 40 наставника по школи. Све школе раде интерну евалуацију, односно имају тимове за самоevaluацију. Гимназија, Средња школа Свети Сава имају потписане протоколе о сарадњи са институцијама и предузећима у Граду.

У Лозници постоји Одељење Факултета техничких наука из Новог Сада, као и Издвојена јединица Факултета за менаџмент из Зајечара који је део Мегатренд универзитета.

Установе здравствене заштите

Број лекара	217	(2014)
Број лекара на 1 000 становника	2,8	(2014)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Број лекара на 1 000 становника — здравствена заштита деце	2,6	(2014)
Број лекара на 1 000 становника — здравствена заштита школске деце и омладине	0,0	(2014)
Број лекара на 1 000 становника — здравствена заштита одраслог становништва	0,4	(2014)
Број стоматолога на 1 000 становника — стоматолошка заштита деце, школске деце и омладине	0,6	(2014)
Број лекара на 1 000 становника — здравствена заштита жена	0,21	(2014)
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом (у %)	52,2	(2014)
Обухват трудница патронажним посетама (број)	0,3	(2014)
Број оболелих од туберкулозе	18	(2014)
Инциденција туберкулозе (на 100 000 становника)	23	(2014)
Процент деце која су вакцинисана против дифтерије, тетануса и великог кашља у првој години живота	99,3	(2014)
Процент деце која су вакцинисана против малих богиња у првих 18 месеци живота	100,0	(2014)

Дом здравља "Др Миленко Марин"

Дом здравља "Др Миленко Марин" Лозница је основан као здравствена установа која обавља здравствену делатност на примарном нивоу здравствене заштите. У оквиру медицинског дела располаже са следећим службама: општа медицина, медицина рада, служба за здравствену заштиту жена, служба за здравствену заштиту деце и омладине, поливалентна патронажна служба, служба стоматолошке здравствене заштите, служба лабораторијске дијагностике и служба хитне медицинске помоћи. У оквиру Дома здравља постоји мрежа 15 здравствених амбуланти (здравствене амбуланте у Јадранској Лешници, Јошеви, Текеришу, Доњој Бадањи, Брезјаку, Коренити, Новом Селу, Чокешини, Брадићу, Великом Селу, Доњем Добрићу, Горњем Добрићу и Зајачи) и 2 здравствене станице (у Бањи Ковиљачи и Лешници). Дом здравља је адекватно опремљен и има одговарајући простор за рад.

Акредитован је на три године код Агенције за акредитовање здравствених установа Србије од 2013. до 2016. године, када ће се пријавити за реакредитацију.

Редовни програми рада Дома здравља су: превентивне услуге (превентивни прегледи, циљани прегледи, систематски прегледи, скрининг програми за рано откривања рака дојке); куративне услуге (прегледи ради лечења); дијагностичко терапијске услуге; саветовалиште за

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

децу и младе; саветовалиште за дијабетичаре; психфизичка припрема трудница; услуге патронажне службе; стоматолошке услуге; услуге здравствено васпитног рада и услуге хитне медицинске помоћи.

У Дому здравља је укупно запослено 372 радника, од тога 76 лекара, међу којима су 43 специјалисти, један примаријус. У Дому је запослено 19 стоматолога, од којих су три специјалисте. Од укупног броја запослених, 285 су медицинаски, а 87 немедицински радници. У току последње три године 15 запослених је стекло више формално образовање, 350 је развијало своје компетенције кроз акредитоване семинаре у здравству, а 313 и кроз друге обуке. Дома здравља има 23 волонтера – доктори медицине, више медицинске сестре и медицинске сестре/техничари.

У току 2015. године, код Здравственог савета Републике Србије акредитовано је 26 програма континуиране медицинске едукације на различите здравствене теме, а у 2014. години акредитовано је 24 програма. Дом здравља прати квалитет сопственог рада и обавља редовну самоевалуацију у складу са прописаним стандардима.

Успостављена је добра сарадња са различитим другим системима у локалној заједници и шире која је са већином и формализована потписивањем протокола о сарадњи. Протоколи су потписани са: градском управом (потписује се на почетку сваке године); Центром за социјални рад 2015. године; Полицијском управом Града; Општом болницом Лозница; Специјалном болницом за рехабилитацију Бања Ковиљача; Подружницом Лозница Српског лекарског друштва; Црвеним крстом Лозница; Природно-математичким факултетом у Новом Саду и Агенцијом за заштиту животне средине у Београду.

О свом раду информишу јавност преко сајта Дома здравља, друштвене мреже Facebook, путем информативних емисија на локалним телевизијама и локалном радију. О здравственим услугама јавност се информира информативним и едукативним флајерима, брошурама, постерима, као и уличним манифестацијама, перформансима, предавањима у школама, јавним предузећима, месним заједницама итд.

Општа болница "Лозница"

Општа болница "Лозница" је основана као здравствена установа која обавља здравствену делатност на секундарном нивоу здравствене заштите, као наставак дијагностике, лечења и рехабилитације на примарном нивоу. Основана је за територије општина Лозница, Мали Зворник, Љубовија и Крупањ. Ове четири локалне самоуправе обухватају преко 120.000 становника. Општа болница има 860 запослених, од тога је 130 лекара, а 2 су доктора наука, 6 магистара медицинских наука, 5 примаријуса, 14 субспецијалиста. Општа болница у Лозници има 14 одељења са укупно 461 постељом. Болница некад прима и пацијенте из Републике Српске.

У циљу ефикаснијег обављања делатности у Општој болници су образоване следеће организационе јединице: Сектор интернистичких грана медицине за делатности (интерна медицина, пнеумофтизиологија, неурологија, инфектологија и продуженоа лечење и нега; Сектор хируршких грана медицине за делатности опште хирургије, ортопедије са трауматологијом, урологије, оториноларингологије и офталмологије; Служба за педијатрију; Служба за гинекологију и акушерство; Служба за психијатрију; Сектор заједничких медицинских послова за делатности: (анестезија са реаниматологијом, радиолошке, микробиолошке, лабораторијске, трансфузиолошке, дерматолошке, патоанатомске, фармацеутске и друге делатности) и Сектор за опште правне, економско финансијске послове и службом техничког одржавања.

Редовни програми рада Опште болнице су: специјалистичко-консултативне услуге и болничко-здравствена делатност; специјалистичко-консултативне услуге и сложенији поступци и мере, откривање болести и повреда, лечење и рехабилитација болесних и повређених;

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

дијагностичко-терапијске процедуре; болничко- здравствена делатност (дијагноза, лечење и рехабилитација, услуге здравствене неге и смештаја).

Сви здравствени радници и здравствени сардници имају приступ рачунарима на свом радном месту, али немају сви приступ интернету. У току протекле три године 21 запослени је стекао више формално образовање; запослени су укупно похађали 602 акредитована семинара, односно 570 других стручних семинара. Немају ажурну базу (евиденцију) о професионалном развоју запослених. У току 2015. године, установа је имала 26 обука акредитованих код Здравственог савета Републике Србије. Редовно се прате показатељи квалитета рада и испитују се потребе корисника/пацијената. Општа болница нема волонтере.

Постоји развијена сарадња са различитим установама и организацијама у локалној заједници. Протоколи о сарадњи су потписани са: Центром за социјални рад, Полицијском станицом Лозница, Домом здравља, Специјалном болницом за рехабилитацију Бања Ковиљача, Подружницом Српског лекарског друштва у Лозници, Црвеним крстом Лозница итд.

Социјална заштита

Корисници социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад	8310	(2014)
Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији (у %)	10,7	(2014)
Укупан број корисника услуга социјалне заштите (у надлежности локалне самоуправе) упућених од стране Центра за социјални рад	29	(2014)
Удео корисника услуга социјалне заштите (у надлежности локалне самоуправе) упућених од стране ЦСР у односу на укупан број становника (у %)	0,04	(2014)
Број стручних радника у Центру за социјални рад	17	(2014)
Број корисника социјалне заштите на једног стручног радника Центра за социјални рад	489	(2014)
Броја становника на једног стручног радника Центра за социјални рад	4561	(2014)
Број корисника новчане социјалне помоћи	1772	(2015)
Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупној популацији (у %)	5,5	(2014)
Број корисника дечијег додатка (0—17 година)	5202	(2015)
Удео корисника дечијег додатка у укупној популацији деце (у %)	36,5	(2014)

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Број корисника увећаног дечијег додатка (0—17 година)	1144 (2015)
Удео корисника увећаног дечијег додатка у укупној популацији деце (у %)	7,5 (2014)
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица	181 (2015)
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица	369 (2015)
Удео корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица у укупној популацији (у %)	0,5 (2014)

Развојне карактеристике града Лознице

- Врло погодан географски положај
- Солидна путна мрежа
- Високо квалитетна урбанистичка локација
- Велики људски ресурси
- Просечан проценат образованог становништва
- Мала заступљеност индустријске производње

Предности града Лознице

- Град поред реке
- Доступност железничког саобраћаја
- Релативна близина главних (великих) градова, Београда и Новог Сада
- Близина граничних прелаза са Републиком Српском и БиХ
- Доступно грађевинско земљиште
- Развијен приватни сектор
- Развијен туризам
- Квалитетно обрадиво земљиште
- Реке
- Бројне шуме
- Налазиште метала и руда

Проблеми Лознице

Поред свих набројаних предности град Лозница, као и већина градова има својих проблема који се могу сврстати у неколико група:

1. Инфраструктурни проблеми, везани пре свега са саобраћај, канализацију, проблем депоновања отпада и сл;
2. Недостатак детаљних регулационих планова;
3. Неповољна старосна и професионална структура становништва, неповољан природни прираштај, велик број незапослених, пораст сиромаштва, велики број избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији са нерешеним стамбеним проблемом и немогућности решавања истог без помоћи шире друштвене заједнице

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

ЛОЗНИЦА ОД 2008. ГОДИНЕ ИМА СТАТУС ГРАДА.

Органи Града су:
- Скупштина Града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа

Скупштина Града има 59 одборника.

Градоначелника бира Скупштина града из реда одборника, на период од четири године, тајним гласањем.

Градско веће чине: градоначелник, заменик градоначелника, као и 10 чланова Градског већа.

Градска управа за обављање послова из надлежности образовала је следећа одељења:
1. Одељење за привреду и локални економски развој;
2. Одељење за финансије и локалну пореску администрацију;
3. Одељење за планирање и изградњу;
4. Одељење за инспекцијске послове, комуналну полицију и ванредне ситуације;
5. Одељење за општу управу;
6. Одељење за друштвене делатности;
7. Одељење за рад органа града, информационе и заједничке послове.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wik/Refugee>)

Поглавље 2

Информација о мигрантима у граду Лозници

Географски положај града Лознице, близина граничног прелаза „Трбушница - Шепак“, релативна близина граничног прелаза „Каракај“ код Малог Зворника, као и велики број родбинских веза како за велики број лица из БИХ тако и једним делом за лица из Републике Хрватске и Републике Српске Крајине (РСК) битно је утицало да велики број избеглих и прогнаних лица одабере град Лозницу као крајњу дестинацију за своје ново боравиште.

Број избеглих лица након избијања ратних дејстава на простору бивше СФРЈ од 1991. године, имао је узлазни тренд, тако да је највећи број тих лица био евидентиран на попису 1996. године, и износио је 26.734 избегла лица.

Коначним решавањем свог избегличког статуса, добровољном репатријацијом, локалном интеграцијом након добијања држављанства (држављанства СРЈ, СЦГ и РС), одласком у треће земље, од 1999. године, тај број почиње да се смањује. Према подацима повереништва за избеглице града Лознице око 7.500 лица се одлучило за повратак у земљу порекла или пак за исељење у треће земље.

Ову констатацију најбоље потврђују подаци са пописа избеглица из 2001. године, када је у то време у општини Лозници пописано 14.535 избеглих и прогнаних лица, а најдрастичнији пример ове тврдње је задња регистрација која је била у временском периоду од 27.11.2004. до 25.01.2005. године, на коју се одазвало 4.596 лица.

Од тог броја 2.338 избеглих лица је добило потврду о продуженом избегличком статусу а самим тим и нове избегличке легитимације, а за 2.258 избеглих лица укинута је избеглички статус по службеној дужности.

Након спроведене анкете о потребама избегличких породица на територији града Лознице од 18.02.2015. године, одазвало се 334 избегличке и 25 породица интерно расељених лица.

Кроз различите видове трајног збрињавања у току 2017.године у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије и преко РХП пројекта (Регионални стамбени програм), а на основу споразума о донацији закљученог између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије 134 породице ће трајно решити своје стамбене потребе и то:

- решавањем стамбених потреба давањем стана у закуп са могућношћу куповине за 60 породица
- решавањем стамбених потреба давањем стана на коришћење намењених за "Социјално становање у заштићеним условима" за 30 породица
- решавањем стамбених потреба "Куповином сеоских кућа са окућницом" за 14 породица
- решавањем стамбених потреба доделом пакета грађевинског материјала за адаптацију или реконструкцију постојећих, као и за завршетак започетих стамбених објеката за укупно 22 породице
- решавањем стамбених потреба кроз програм доделе монтажних кућа за породице

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

које су власници парцела на којима је дозвољена градња за 8 породица.

Од потписивања Споразума о реадмисији са ЕУ 2007. године, у Повереништво града Лознице се евидентирала једна шесточлана и једна петочлана породица, претпоставке су да таквих лица има око тридесетак.

ОПШТИ ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА И ПОВРАТНИЦИМА ИЗ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИОЦИМА АЗИЛА И МИГРАНТИМА У ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ЛОЗНИЦЕ

- 23.08.1991. године, долазак првих избеглих лица из Републике Хрватске;

- 1996. године, попис Републичког Комесаријата за избеглице - 26.734 избеглих лица;

- Укупан број евидентираних лица од 1992. до 1998. године, који су избегли са територије бивше СФРЈ:

1.Избеглице из БиХ, Републике Хрватске и Словеније	20.946
2.Прогнаника из Републике Српске Крајине (РСК)	1.276
Укупно	22.222

- 2001. године попис Републичког Комесаријата за избеглице – 14.535 избеглих и прогнаних лица;

- Са Косова и Метохије на територији општине Лозница евидентирано је 215 интерно расељених лица, а сада на територији града Лознице борави 174 интерно расељена лица;

- На регистрацију избеглих лица у временском периоду од 27.11.2004. до 25.01.2005. године, одазвало се 4.596 лица;

- Пресек пред израду Локалног акционог плана (ЛАП) за 2009. – 2013. годину, по подацима Републичког Комесаријата за избеглице у Београду - 1.990 избеглих лица, за 2013. – 2016. годину, - 1. 544 избегла лица., за 2017 – 2021. годину - 1409 избеглих лица;

- Према подацима поверништва за избеглице града Лознице на дан 01.12.2016. године, евидентирано је 1 409 избегла лица;

- Према подацима повереништва за избеглице града Лознице, на дан 01.12.2016. године, евидентирано је 174 интерно расељена лица са Косова и Метохије;

- Према подацима повереништва за избеглице града Лознице, на дан 01.12.2016. године, евидентирана је једна шесточлана породица и једна петочлана породица повратника по Споразуму о реадмисији, што значи укупно 11 лица.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Центар за тражиоце азила у Бањи Ковиљачи

Зграда Центра за азил подигнута је 1965. године, и у друштвеном па државном власништву дато на коришћење Секретаријату за унутрашње послове ФНРЈ па потом Министарству за унутрашње послове СФРЈ, и служило у сврху прихватилишта за страна лица из земаља Африке и Јужне Америке. Од краја 70-их и у 80-им је служио за смештај азиланата из источно-европских земаља који су били под мандатном заштитом канцеларије УНХЦР-а у СФРЈ, да би 1995. године, био претворен у колективни центар за избеглице из бивших југословенских република а потом и расељених лица са Косова и Метохије, и као такав функционисао до 2005. године, када је колективни центар затворен. Влада Републике Србије је 2006. године, донела одлику да се објекат претвори у Центар за азил, а УНХЦР је исте године средствима ЕУ извршио реконструкцију и опремање објекта. Влада је на седници од 06.12.2008. године, донела одлуку о оснивању центра за азил са тим да почне да функционише од 15.12.2008. године.

Центар за азил је почео са припремним радом пре овог рока, а у складу са договором између Владе Србије и УНХЦР-а 01.11.2007. године, првобитно са мандатним избеглицама под заштитом УНХЦР-а, а прве тражиоце азила по Закону о азилу Републике Србије је примио у јуну 2008. године, (Закон о азилу ступио на снагу 01,04,2008. године). Објекат је првобитно био предвиђен за прихват 84 лица, и састоји се од 3 целине: стамбени део, пословни део и технички део, а у свом саставу касније добио и монтажни објекат које је изграђен 2012. година. Кроз центар је до сада прошло 4.557 лица, а тренутно је у Центру смештено 115 лица.

Центар у сва три дела укупно има 1.500 м², а у стамбеном делу тренутно поседује 15 двокреветних соба и 18 петокреветних соба, распоређених у три нивоа (приземље и 2 спрата) са заједничким купатилима и тоалетима на сваком нивоу, као и већ поменути монтажни објекат поред стамбеног дела Центра (кућа са две мање стамбене јединице и дневним боравком) за смештај два лица која су под субвенцијарном заштитом и који пружају преводилачке услуге особљу центра за арапски језик и неке сомалијске дијалекте.

У Центру су тренутно већином тражиоци азила из Авганистана, па потом Сирије, Ирана и Ирака. Већином су породице које у свом саставу имају 49 деце млађе од 18 година и нема малолетних лица без пратње родитеља.

У овој институцији се поштује начело јединства породице у складу са одговарајућим међународним конвенцијама и Законом о азилу, тако да се брачни другови или породице смештају заједно, а деца са својим родитељима. Такође, води се рачуна да се тражиоци азила који долазе из земаља које су географски и културолошки блиске смештају на истом спрату. Породице са децом и жене које долазе саме се смештају на највиши спрат.

Боравак у Центру је потпуно бесплатан, а сви трошкови смештаја и збрињавања Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије покрива из буџета РС и делимично од распложивих донација које су повремено доступне Влади РС за помоћ у мигрантској кризи. Лица у Центру имају обезбеђен смештај, исхрану (3 obroка дневно, прилагођена лицима муслиманске вероисповести), средства за одржавање личне и заједничке хигијене, здравственоу заштиту, друштвене и спортске активности, бесплатну правну и психолошку помоћ од стране

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

неколико НВО, итд.

Услови смештаја и збрињавања у Центру су на доста добром нивоу. Сходно Закону о азилу, лица смештена у Центру за азил имају право на здравствену заштиту у складу са прописима којима је уређена здравствена заштита странаца. У том смислу, пре пријема у Центар, сва лица пролазе детаљан систематски лекарски преглед чији је садржај прописан од стране Министарства здравља РС. Од 09.02.2017. године у центру ради и медицински тим (докторка и сестра) чије плате финансира Дански савет за избеглице а који је функционално везан у систем рада Дома здравља у Лозници, за рад током 6 дана недељно (пон.-пет. По 7 сати и суботом 5 сати), који обављају прегледе са одраслим лицима и по могућности са старијим малолетницима (16-17 година старости).

Особље центра има остварену сарадњу и са Центром за социјални рад у Лозници за случајеве када у центру бораве малолетна лице без родитељске пратње којим Центар за социјални рад треба да постави старатеља и даље прати њихов живот током боравка у центру, опет у сарадњи са особљем центра за азил.

С обзиром на то да се у Центар повремено смештају и малолетна лица, сходно Закону о азилу они имају право на бесплатно основно и средњошколско образовање, које се ретко користи због језичке баријере, али се неформално образовање може стећи из српског и енглеског језика радом 2 наставнице у центру чије ангажовање финансира Дански савет за избеглице. Полазећи од објективних могућности, у првом реду дужине боравка у Центру, деца имају организован рад у виду лакшег учења и анимације три пута недељно по три сата, када са њима ради већ поменута наставница. Свакодневно испољавање верских осећања (дневне молитве), се обављају у собама а најзначајнији празници се обележавају организовањем заједничких прослава у трпезарији унутар Центра. Пошто су житељи Центра за азил у огромној већини муслиманске вероисповести, обележавају се муслимански верски празници као што су Бајрам, Курбан Бајрам и Рамазан током којих се одржавају посебне свечаности и обезбеђује боља, свечанија исхрана, а у тим приликама у Центар долази и одговарајући верски службеник Земунске цамије.

У више наврата су на објектима и центра за азил и око њега предузимане радње на текућем инвестиционом одржавању, (изграђена ограда око центра, замењена стара и дотрајала столарија на стамбеном делу центра, замењени олуци, започета замена кровног покривача, радови на обезбеђивању од клизања бетона паркинга, замењена расвета у стамбеном делу центра, замена горионика и котла као и електричног бојлера капацитета 500 литара у котларници, и др.). Због и даље великог броја присутних лица како у Републици Србији па тако и у објекту центра у Бањи чији боравак ће вероватно бити дужи, потребе за додатним радовима су итекако присутни (хигијенско кречење, замена паркета у стамбеном и пословном делу центра керамичким плочицама због адекватног одржавања и квалитетније дезинфекције и слично).

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Програми и пројекти који су реализовани до сада у граду Лозница су следећи:

Редни број	Број избегличких породица укључених у трајну интеграцију	Врсте пројекта и помоћи	Донатори и организације	Вредност донације
1.	42 породице ИЗБ 30 породица ИЗБ 8 породица ИЗБ	Додела грађевинског материјала за градњу нових започетих кућа са свом потребном документацијом	- МОВИМОНДО - ИНТЕР – СОС -ЕВРОПСКА ПЕРСПЕКТИВА (Без учешћа Града) 2001.2003 и 2007. година	око - 77.500 еура - 80.000 еура - 32.000 еура
2.	8 породица ИЗБ	Адаптација и реконструкција старих кућа са свом потребном документацијом	-МОВИМОНДО (Без учешћа Града) 2001. година	17.000 еура
3.	6 породица ИЗБ	Откуп сеоских домаћинстава са окућницом са свом потребном документацијом	МЕЂУНАРОДНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА МИГРАЦИЈУ (И.О.М.) (Без учешћа Града) 2002. година,	42.000 еура
4.	17 породица ИЗБ	Пољоприврени програм	ХУМАНИТАРНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ПОБОЉШАЊЕ ОПШТИХ ЖИВОТНИХ УСЛОВА „ВИЗИЈА“ (Без учешћа Града) 2002. година,	21.000 еура
5.	20 породица ИЗБ и 12 породица ИЗБ	Доходовни пројекти Доходовни пројекти	-МОВИМОНДО -ЕВРОПСКА ПЕРСПЕКТИВА (Без учешћа Града) 2003. и 2007. година,	5.000 еура 10.000 еура

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

6.	3 објекта за 21 породица ИЗБ	Изградња објекта за „Социјално становање у заштићеним условима“	-СДЦ -ХОУСИНГ ЦЕНТАР -УНХЦР -ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ (Учешће Града – опремљено инфраструктурно земљиште – Град добило 4 стамбене јединице) 2004 – 2007 године)	око 330.000 еура
7.	1 објекат	Адаптација и реконструкција Прихватног центра у Бањи Ковиљачи	-УНХЦР -ИНТЕР СОС (Без учешћа Града) 2005. година,	око 220.000 еура
8.	5 објекта	Затварања Колективних центра у Б.Ковиљачи и Зајачи и прелазак избеглих и ИРЛ у приватни смештај	-РЕПУБЛИЧКИ КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ -УНХЦР ИНТЕР СОС (2005. године)	-Смештај у Геронтолошке центре -Одлазак у иностранство -Пи-Кап програм -Премештај у друге КЦ у Републици Србији
9.	5 породица ИЗБ	Изградња монтажних кућа за избегличке породице које су биле власници парцела	-И.О.М. - УНХЦР - КИРС (2009. година)	62.500 еура
10.	13 породица	Доходовне активности за ИЗБ ИРЛ	-КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2010.година)	1.457.200 динара
11.	4 породице	Грађевински материјал за ИРЛ	-КИРС -ГРАД ЛОЗНИЦА	772.954,94 динара
12.	7 породица	Откуп сеоских кућа са окућницом за ИЗБ	-ИНТЕР СОС (2010. година)	50. 000 еура
13.	35 породица ИЗБ и 6 ИРЛ	Грађевински материјал за ИЗБ и ИРЛ	-КИРС -ГРАД ЛОЗНИЦА (2011.година)	3.811.141,64 динара
14.	3 породице ИЗБ	Доходовне активности за ИЗБ	-ИНТЕР СОС (2011.година)	540. 000 динара

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

15.	3 породице ИЗБ	Грађевински материјал за ИЗБ	- ИНТЕР СОС (2011.година)	12.000 еура
16.	3 породице ИЗБ и 6 породица ИЗБ	Откуп сеоских кућа са окућницом за 3 породице ИЗБ и Доходовне активности за 6 ИЗБ	-УНХЦР - ГРАД ЛОЗНИЦА (2011. година)	3.440.000 динара
17.	3 породице ИРЛ	Грађевински материјал	-КИРС -ГРАД ЛОЗНИЦА (2012.година)	484.000 динара
18.	11 породица ИЗБ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2012.година)	1.650.000 динара
19.	11 породица ИЗБ	Грађевински материјал	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2012.година)	2.420.437,00 динара
20.	8 породица ИРЛ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2012.година)	1.360.000 динара
21.	13 породица ИЗБ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2013.година)	2.210.000 динара
22.	17 породица ИЗБ	Грађевински материјал	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2013.година)	4.400.000 динара
23.	6 породица ИЗБ	Откуп сеоских кућа са окућницом за ИЗБ	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2013.година)	4.860.000 динара
24.	5 породица ИРЛ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2014.година)	800.000 динара
25.	7 породица ИРЛ	Грађевински материјал	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2014.година)	2.750.000 динара
26.	10 породица ИЗБ	Грађевински материјал	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2015.година)	3.300.000 динара
27.	14 породица ИЗБ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2015.година)	2.000.000 динара
28.	5 породица ИРЛ	Откуп сеоских кућа	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2015.година)	6.650.000 динара
29.	2 породице ИРЛ	Откуп кућа са окућницом	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2016.година)	2.660.000 динара
30.	3 породице ИЗБ	Откуп кућа са окућницом	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2016.година)	3.990.000 динара

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

31.	6 породица ИРЛ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2016.година)	1.200.000 динара
32.	5 породица ИРЛ	Доходовне активности	- КИРС - ГРАД ЛОЗНИЦА (2016.година)	1.000.000 динара
33.	14 породица ИЗБ	Откуп сеоских кућа са окућницом	- РЕГИОНАЛНИ СТАМБЕНИ ПРОГРАМ(РСП) (2016.година)	133..000 еура

Поред великог броја избеглих лица која су боравила у граду Лозници што је захтевало у великој мери ангажовање људских и материјалних ресурса око њиховог прихвата, смештаја, материјалне помоћи и сл. у Лозници је био стациониран један од четири прихватна центра у Републици Србији. Кроз „Прихватни центар“ у Бањи Ковиљачи прошло је преко 50.000 људи којима је требало указати примарну помоћ (медицинску, помоћ у храни и друге видове помоћи), што је додатно оптеретило постојеће ресурсе.

С циљем сагледавања социјалне структуре избегличке популације на територији града Лознице прикупљањем података о овој категорији становништва на дан 01.12.2016.године дошло се до следећих података (анкета је и даље у току):

- Да се 43 породице избеглих лица пријавиле за изградњу објекта за "Закуп са могућношћу куповине";
- Да се 50 породица избеглих лица и 6 породица интерно расељених лица пријавило за програм "Откуп кућа са окућницом";
- Да се 10 породица избеглих лица пријавило за програм доделе "Монтажних кућа" (ове породице су власници плацева);
- Да се 95 породице избеглих лица и 8 породица интерно расељених лица пријавило за доделу грађевинског материјала у сврху завршетка започете градње или адаптације постојећих објеката;
- Да међу избеглим и интерно расељеним лицима има велики број незапослених, што има за последицу повећање сиромаштва;
- Да је висока старосна структура ове популације;
- Да је релативно низак ниво образовања међу овом популацијом;
- Пасивност избеглих, интерно расељених лица и повратника по питању интеграције у локалну средину.

Из свега претходно наведеног може се закључити да су два проблема доминантна када је у питању избегличка популација а то су:

- нерешено стамбено питање**
- проблем незапослености и повећање сиромаштва**

Да бисмо извели одговарајуће релевантне закључке дајемо табеларни приказ полне, старосне и образовне структуре избегличке популације као и њиховог радног статуса :

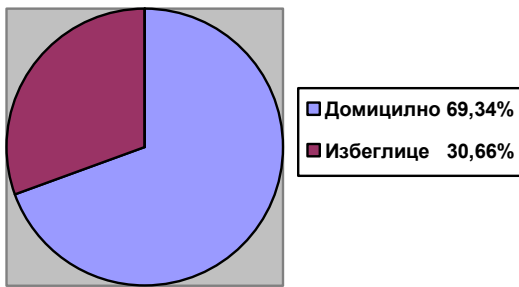
Приказ: Смањење броја избеглих лица на територији града Лозница од 1996. до 2012. године

Приказ: Однос броја избеглих лица у односу на домицилно становништво

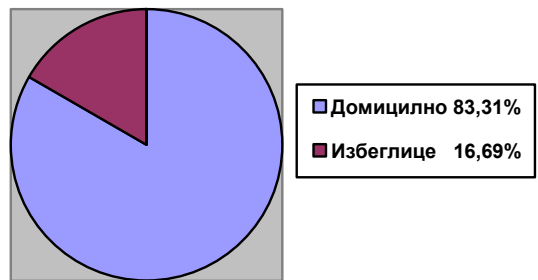
¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

2012

1996

2001

2004/5

2008

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

ПРИКАЗ СТРУКТУРЕ ИЗБЕГЛИЧКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ

Табела 1. - Полна структура

ПОЛ	БРОЈ ИЗБЕГЛИХ ЛИЦА	%
МУШКИ	638	45,28%
ЖЕНСКИ	771	54,72%
УКУПНО:	1409	100%

Графикон 1. - Полна структура

Графикон 1. Полна структура избеглих лица на нивоу града Лозница

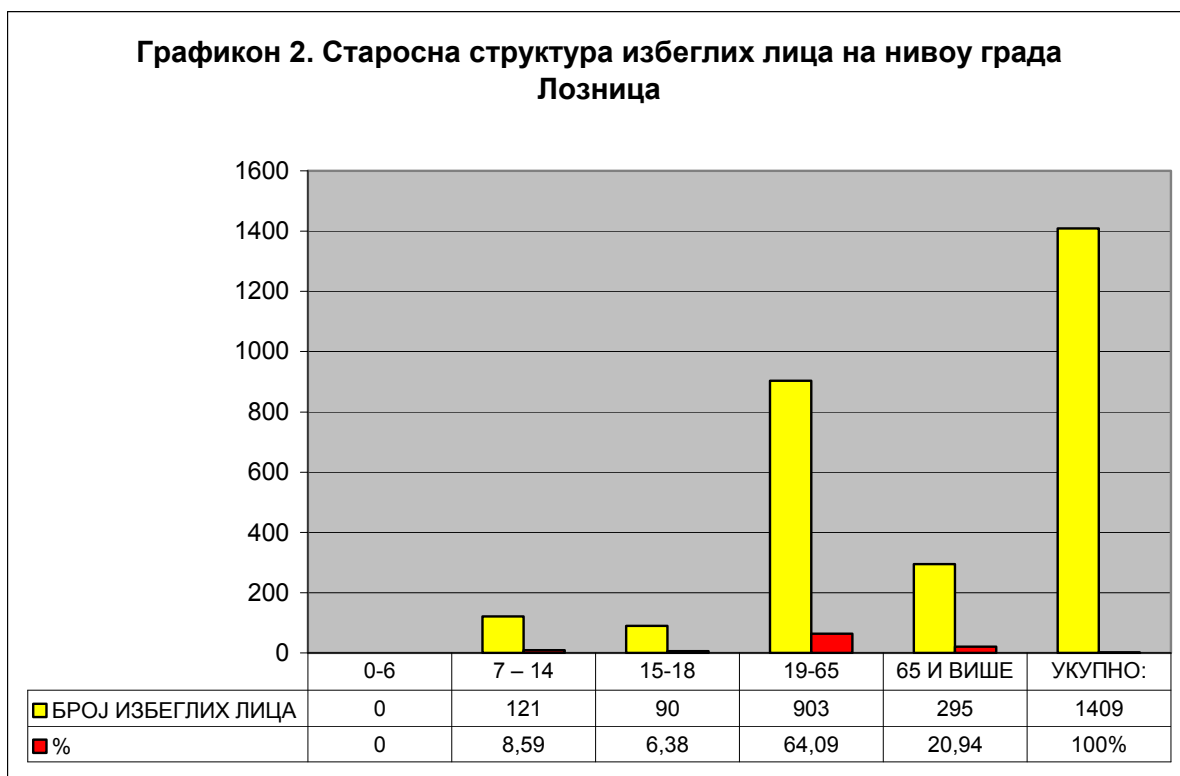
Табела 2. - Старосна структура

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

СТАРОСТ (ГОДИНЕ)	БРОЈ ИЗБЕГЛИХ ЛИЦА	%
0-6	/	/
7 – 14	121	8,59
15-18	90	6,38
19-65	903	64,09
65 и више	295	20,94
УКУПНО:	1409	100%

Графикон 2. - Старосна структура

Графикон 2. Старосна структура избеглих лица на нивоу града Лозница

Табела 3. - Образовна структура

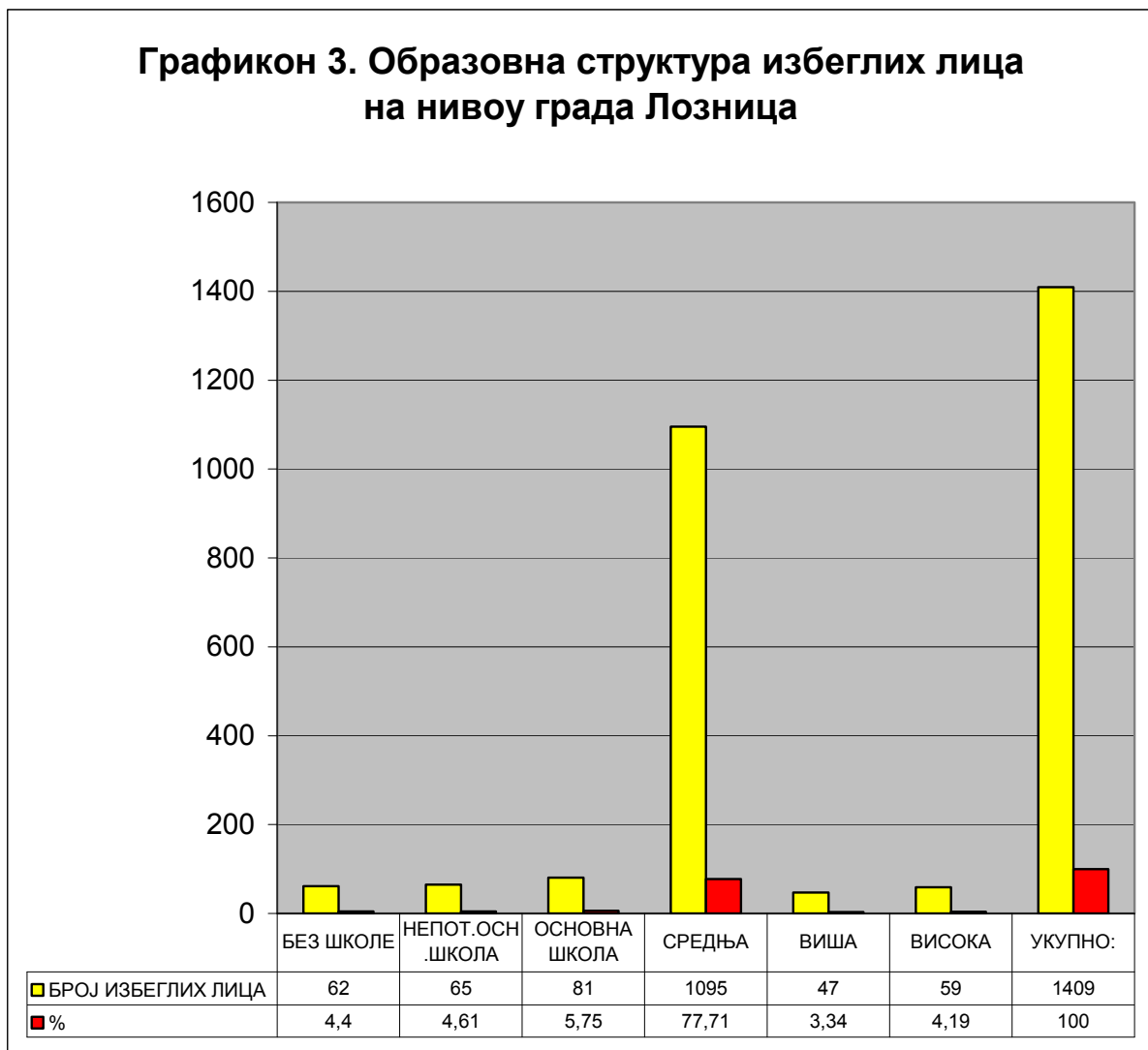
ШКОЛСКА СПРЕМА	БРОЈ ИЗБЕГЛИХ ЛИЦА	%
БЕЗ ШКОЛЕ	62	4,40

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

НЕПОТПУНА ОСН.ШКОЛА	65	4,61
ОСНОВНА ШКОЛА	81	5,75
СРЕДЊА ШКОЛА	1095	77,71
ВИША ШКОЛА	47	3,34
ВИСОКА	59	4,19
УКУПНО:	1409	100

Графикон 3. - Образовна структура

Графикон 3. Образовна структура избеглих лица на нивоу града Лозница

Табела 4. - Радни однос

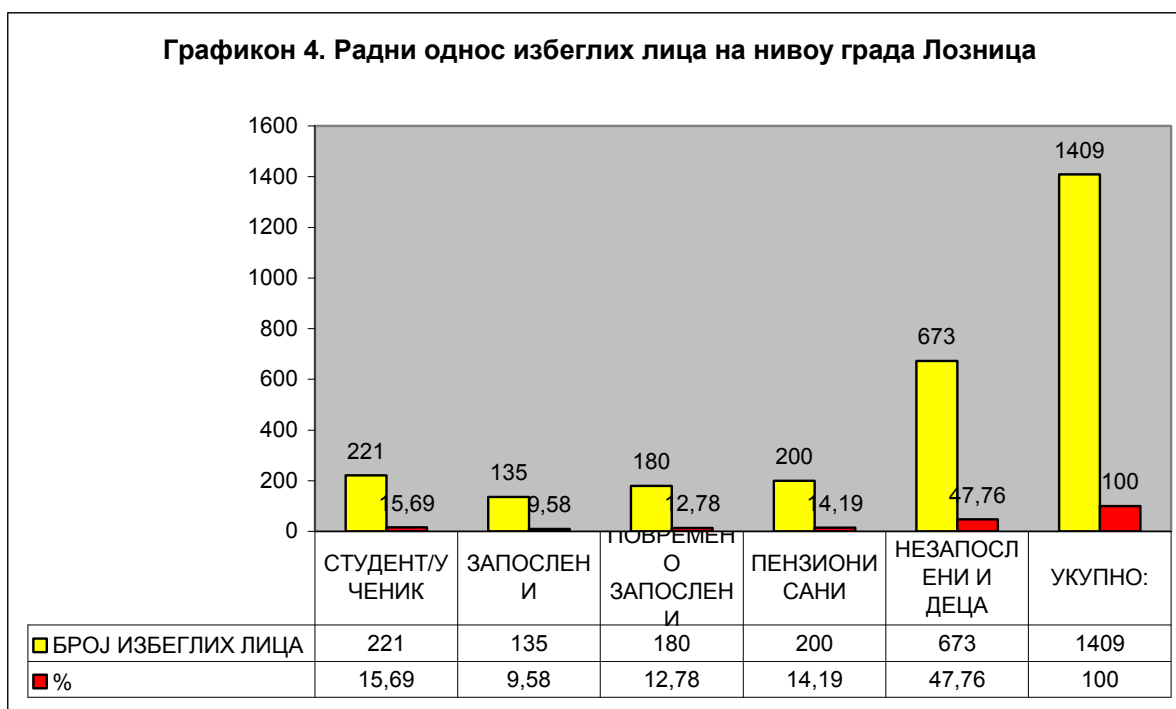
СТАТУС ЛИЦА	БРОЈ ИЗБЕГЛИХ ЛИЦА	%
-------------	--------------------	---

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

СТУДЕНТ/УЧЕНИК	221	15,69
ЗАПОСЛЕНИ	135	9,58
ПОВРЕМЕНО ЗАПОСЛЕНИ	180	12,78
ПЕНЗИОНИСАНИ	200	14,19
НЕЗАПОСЛЕНИ И ДЕЦА	673	47,76
УКУПНО:	1409	100

Графикон 4. - Радни однос

Графикон 4. Радни однос избеглих лица на нивоу града Лозница

Као последица кулминације Албанског сепаратизма од 1999. године, на Косову и Метохији, на подручју града Лознице привремено боравиште је нашао и већи број интерно расељених лица. Временом се тај број смањивао услед миграције ИРЛ ка југу Србије из опште познатих разлога (могућност обиласка некретнина на КиМ, лакшег контакта са родбином која није избегла, преузимање плате оних који су били у радном односу у јавним предузећима и сл), да би приликом регистрације ИРЛ 2000. године било регистровано 215 лица. Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције на дан 01. децембра. 2016. године, број регистрованих интерно расељених лица је 174.

И поред низа различитих програма подршке избеглицама и интерно расељеним лицима који су реализовани током претходних година на територији Лознице још увек има велики број избеглица и интерно расељених лица који су поред материјалног сиромаштва, суочени су и са низом других проблема, као што су: проблеми у приступу основним људским правима и услугама, разним правним проблемима и психо-социјалним проблемима услед друштвеног искључења, маргинализације, дискриминације и др.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Када се говори о материјалном сиромаштву, процене и истраживања која су рађена и која су коришћена у изради Стратегије за смањење сиромаштва (WFP,CES MECON 2000) показују да је сиромаштво у наведеним категоријама дупло веће него у укупној популацији (око 12 % људи у укупној популацији и око 19 % међу избеглицама и ИРЛ је на линији или испод линије сиромаштва у Србији).

Нагли прекид (промене) социјалног, економског и културног контекста у ком живе ставио их је у позицију ускраћености свих врста ресурса: прихода, имовине, друштвених мрежа и емотивне сигурности. Они се осећају као људи који нигде не припадају.

Проблеми правне природе код избеглих и ИРЛ су бројни, почевши од непотпуне документације, немогућности прибављања документације у земљи порекла, имовинских права, уништеној - узурпираној имовини у земљи порекла, смањеној слободи кретања, немогућност повратка у земљу порекла, проблеми који су иницирани преузимањем држављанства Републике Србије, при чему се решавањем правног статуса социјални и материјални положај није битно изменио. Решавање ових проблема превазилази ресурсе на локалном нивоу. Комесаријат за избеглице, неке НВО, СДФ (Српски демократски форум), Група 484, Праксис, Групе самопомоћи међу избеглим и ИРЛ баве се овом проблематиком и међусобно су добро повезане.

Поред великог броја избеглих и интерно расељених лица која су боравила у граду Лозници, што је захтевало у великој мери ангажовање људских и материјалних ресурса око њиховог прихвата, смештаја, материјалне помоћи и сл. у Лозници је био стационаран један од четири прихватна центра у Републици Србији - „Прихватни центар“ у Бањи Ковиљачи кроз који је прошло преко 50.000 људи, којима је требало указати примарну помоћ (медицинску, помоћ у храни и друге видове помоћи), што је додатно оптеретило постојеће ресурсе. У току 2006. године извршена је адаптација и реконструкција КЦ „Прихватни центар“ у Бањи Ковиљачи за потребе тражиоца азила на основу одлуке Владе Републике Србије у Центар за азил.

Званично отварање Центра за азил у Бањи Ковиљачи било је 20.12.2008. године, и од тада Комесаријат за избеглице Републике Србије започео је руковођење центром

Осим прихватног центра на подручју општине Лознице, сада града Лознице налазило се пет (5) регистрованих колективних центара и то:

- КЦ „Прихватни центар“ у Бањи Ковиљачи;
- Вила „Босна“ у Бањи Ковиљачи;
- Вила „Ковиљача“ у Бањи Ковиљачи;
- Хотел „Београд“ у Бањи Ковиљачи;
- КС „Зајача“ у Зајачи

Свих пет колективних центара, у којима је према проценама боравило преко 500 избеглих, прогнаних и интерно расељених лица, затворено је уз сагласност Републичког Комесаријата у Београду а уз подршку УНХЦР –а и италијанске невладине организације ИНТЕР – СОС у 2004. и 2005. години. За сва избегла, прогнана и интерно расељена лица која су боравила у овим колективним центрима обезбеђен је алтернативни смештај или други видови помоћи, као што су:

- Други колективни центри у Републици Србији;
- Геронтолошки центар за стара лица;
- ПИ - КАП програм (новац, роба, бела техника итд.);
- Грађевински материјал;
- Откуп сеоских домаћинастава са окућницом;

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

- Смештај у објекте за „Социјално становање у заштићеним условима“ у Лозници

На подручју града Лознице тренутно не постоји ниједно регистровано удружење избеглих или интерно расељених лица, али је у једном кратком временском периоду у 2003. години једно удружење грађана покушало да функционише на овим просторима, али без резултата и врло брзо је престало са радом.

Повереништво за избеглице и миграције у Лозници је временском периоду од 18.02.2015 до 01.12.2016.године, спровело анкету о потребама избеглих и интерно расељених лица којом је обухваћено 195 породице избеглих и тзв. бивших избеглих лица са укупно 627 чланова породице као и 14 породица интерно расељених лица са укупно 37 чланова породице.

Према доступним подацима од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године, у Лозницу се вратило 72 држављанина Републике Србије који нису имали или су изгубили основ боравка. Од тога броја преко Канцеларије за реадмисију враћена је 31 особа, док је кроз програме организованог повратка које је реализовао ИОМ у град Лозницу враћено 30 особа, углавном из Немачке (програм GARP). Имајући виду да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији, постоји могућност да је број повратника ипак знатно већи, иако је према подацима Повереништва само две породице званично регистроване.

Поглавље 3

АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ, ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Анализа ситуације у којој се решава питање положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији обухвата четири врсте квалитативних анализа:

1. Преглед документације релевантне за питање избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса
2. Анализа стања
3. Анализа заинтересованих страна
4. Анализу проблема са закључцима

3.1. Преглед документације обухватио је неколико кључних међународних, националних и других стратешких докумената релевантних за ову област као и актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији и то су:

- * Конвенција Уједињених нација о статусу избеглица (1951)
- * Женевска конвенција која регулише рад Црвеног крста (1949)
- * Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002 године, ревизија март 2011. године за период 2011 – 2015. године)
- * Закон о избеглицама (1992)
- * Стратегија за смањење сиромаштва (2003)
- * Национална стратегија одрживог развоја (2008)
- * Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012
- * Национална стратегија запошљавања 2005-2010

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

- * Стратегија регионалног развоја 2007-2012
- * Стратегија развоја пољопривреде
- * Стратегија развоја социјалне заштите 2005

Актуелни законски оквир за питање избеглица је Закон о избеглицама. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица у мају 2010. године усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама.

Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002. година, ревизија март 2011. године), дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и локалну интеграцију, што је у потпуности у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица, односно локалне интеграције повратника, којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у граду Лозници су:

- Стратегија одрживог развоја града Лознице (2012. – 2022 године);
- Стратегија социјалне заштите града Лознице (2016. – 2021. године);
- Локални акциони план за младе (2010. – 2014. године);
- Локални акциони план за запошљавање (2012. година)
- Локални акциони план за решавање проблема избеглих, прогнаних и интерно расељених лица на територији града Лознице за период од 2009. до 2013. године;
- Локални акциони план за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији града Лознице за период од 2013. до 2016. године.

Општи закључци анализе су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002. године, ревизија март 2011. године), дефинише основне правце деловања-обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је посебно у складу с међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана, али недостаје јој актуелизација и усклађивање са реалним стањем;

- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009. година), дефинише планско и организовано управљање миграцијама праћењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођења активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и интерно расељених лица, ефикасни и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника-грађана Републике Србије по основу споразума о реадмисији;

- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009. година) утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу Споразума о

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

реадмисији, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину;

- Остале наведене националне стратегије пружају начелну основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја;

- Локална стратешка документа указују на проблем избеглих, интерно расељених лица и повратника у Лозници као и на значај њихове интеграције, односно реинтеграције у локалној заједници;

- Програми и пројекти за избегла и интерно расељена лица који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају дирекције и за будући рад на унапређењу положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника;

- Активности у будућем периоду требало би да буду усмерене на успоровање негативних трендова у кретању укупног број становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености;

- На основу прикупљених података путем анкете дошло се до сазнања да тренутно око 195 избегличких и 14 интерно расељених породица које су по свим показатељима најугроженија, не могу решити своје стамбено питање у граду Лозници без помоћи друштвене заједнице.

Из свега предходно наведеног може се закључити да су два проблема доминантна када је у питању избегличка популација а то су:

-нерешено стамбено питање

-проблем незапослености и повећање сиромаштва

3.2 Анализа стања (SWOT анализа)

Анализа стања у локалној заједници по питању унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса извршена је кроз идентификацију досадашњих активности и резултата, те кроз сагледавање капацитета и слабости локалне заједнице, могућности и препрека са којима се суочава. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

Унутрашње снаге	Унутрашње слабости
------------------------	---------------------------

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

<ul style="list-style-type: none"> - Подршка Градске управе и релевантних локалних институција; - Постојање локалних стратешких докумената који такође обухватају циљну групу ЛАП –а; - Постојање посебне буџетске линије; - Постојање ажурне базе податка о избеглим и интерно расељеним лицима; -Постојање локације за градњу објекта за "Социјално становање у заштићеним условима" и " Закуп са могућношћу куповине"; - Велики број избеглих и интерно расељених лица активно ради на решавању стамбених проблема (или поседују земљиште за градњу са потребним дозволама или је већ започета самостална градња); - Искуство у сарадњи са донаторима и међународним партнерима 	<ul style="list-style-type: none"> - Депопулација и старење становништва; - Висока стопа незапослености у локалној заједници; - Неадекватна образовна структура ове популације; - Елементарно сиромаштво у порасту; - Непостојање базе података о броју и потребама повратника; -Недовољни капацитети и непознавање проблематике у раду са тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса; - Постојање предрасуда у локалној заједници
Спољашње могућности	Спољашње препреке
<ul style="list-style-type: none"> - Велика подршка КИРСа са њиховим активностима и програмима; -Постојање политичког консензуса за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица,повратника , тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на националном нивоу, као и постојање релевантних стратешких докумената; - Постојање регионалног пројекта за трајно решавање стамбених проблема избеглих лица; - Постојање програма за запошљавање НСЗ на републичком нивоу; - Доступност донаторским фондовима 	<ul style="list-style-type: none"> - Лоша глобална економска ситуација; - Спора имплементација националних стратегија и планова; - Постепено смањење донаторских фондова; - Тренд вишеструких повратника; - Неизвесност у погледу развоја мигрантске кризе

Најважнији закључци анализе стања

Локална самоуправа је отворена да заједно са осталим актерима ради на унапређењу положаја миграната. Главне снаге локалне заједнице релевантне за питање ове популације су: политичка воља и подршка градске структуре власти и стратешки приступ развоју Града у различитим областима. С обзиром на лошу економску ситуацију у Лозници и актуелне проблеме које са собом носи глобална економска криза, евидентан је велики број незапослених. Неусклађеност школског образовног система и неадекватна образовна струка са потребама привреде отежава економски положај ове категорије и њихово запослење.

Најзначајније спољашње могућности, које из ширег друштвеног окружења делују на питање миграната у локалној средини су: политички консензус на националном нивоу за решавање питања миграната, активности и програми КИРС –а, приступ ИРА фондовима и постојање регионалног стамбеног програма. Као важне препреке из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања идентификоване су следеће: лоша глобална економска ситуација и постепено смањење донаторских фондова намењених овим питањима;

Искуство установа, невладиних организација и локалне самоуправе у спровођењу пројеката отвара могућност добијања донаторских средстава која су неопходна за испуњење

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

свих активности Локалног акционог плана, што би требало да допринесе превазилажењу препрека као што је неповољна економска ситуација у земљи.

3.3. Анализа заинтересованих страна:

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја миграната у граду Лозници, које су диференциране на крајње кориснике ЛАП– а и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната су:

- Избеглице
- Интерно расељена лица
- Повратници по основу Споразума о реадмисији
- Тражиоци азила
- Мигранти у потреби без утврђеног статуса

Кључни партнери у локалној самоуправи ради решавања проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника су:

* Градска управа која обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у локалној заједници. Осим тога, различите службе локалне самоуправе у оквиру својих надлежности обезбеђују субвенције јавним и приватним предузећима у циљу повећања стопе запослености код избеглих, интерно расељених лица и повратника и пружају помоћ у решавању стамбених питања, програме за покретање сопственог бизниса и пружање бесплатне правне помоћи;

* Повереништво за избеглице као део Градске управе врши поверене послове у оквиру своје делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса;

* Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, обавља послове који се односе на: утврђивање статуса избеглица, збрињавања избеглица, вођења евиденције о избеглицама, усклађивања пружања помоћи избеглицама од стране других организација, обезбеђивање смештаја избеглих и интерно расељених лица, покреће иницијативе за тражење међународне помоћи од институција УН и других међународних организација и др;

* Центар за социјални рад Лозница је вишефункционална стручна установа социјалне заштите и представља базичну установу стручног рада и услуга у социјалној заштити у којој се непосредно или посредно задовољава већина социјално-заштитних потреба грађана и њихових породица. Као корисници социјалне заштите потенцијално се могу јавити сви грађани и породице и то онда када се нађу или су изложени посебним тешкоћама у задовољавању својих основних потреба. Најважније функције Центар за социјални рад су: непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица, остваривање функције старатства, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема, превентивна делатност, планирање и програмирање социјалне заштите, координирање активности на свођењу социјалне заштите и социјалног рада у Граду. Центар за социјални рад у Лозници врши надзор и прати функционисање два објекта за „Социјално становање у заштићеним условима“ у Лозници улица Кајмакчаланска бб, где је смештено 13 породица од чега су 10 избегличке, а 3 домицилне;

* Црвени крст Лозница делује на основу Женеуске конвенције, Закона о Црвеном крсту, Статута, Стратегије развоја и на основу принципа хуманости, непристрасности, независности, неутралности, добровољности, јединства и универзалности;

* Здравствене установе пружају услуге примарне и секундарне здравствене заштите и

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

специјалистичке прегледе;

* Образовне институције кроз своје програмске активности обухватају и пружају могућност избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса да стекну одређено образовање и преквалификацију;

* Филијала Националне службе за запошљавање у Лозници спроводи различите програме подршке запошљавању незапослених, радно способних који активно траже посао;

* Невладине организације које имају своје активности, а које се односе на хуманитарну помоћ, обезбеђења помоћи у прибављању докумената, правне помоћи и сл (Српски демократски форум, Праксис, Црвени крст Лозница, УНХЦР, Група 484)

3.4. Анализа проблема избеглих и интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната по потреби без утврђеног статуса је показала да су њихови главни проблеми следећи:

- Нерешено стамбено питање је кључни проблем избеглих, интерно расељених лица и повратника на територији града Лознице, а додатно га оптерећује статус имовине ових лица у земљи порекла који је највећем броју случајева није решен. Приватна имовина углавном је уништена или значајно оштећена, а обнова ове имовине иде веома споро, што овој популацији значајно отежава располагање истом. Лица са подручја Босне и Херцеговине успела су да остваре своје станарско право и поврате имовину, али уколико није приватна, која је углавном уништена. Лица са подручја Хрватске нису успела да поврате своје станарско право, а приватна имовина је углавном уништена или са великим степеном оштећења. Њихово учешће у процесу обнове своје приватне имовине на подручју Хрватске било је веома мало, с обзиром да су услови тих програма били у супротности са њиховим одређењима (одрицање од избегличког статуса).
- Висок степен незапослености избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалној заједници, због неадекватне образовне структуре неприлагођене локалној привреди, као и низак степен образовања. Због ниског степена образовања и неквалификованости овој популацији је веома тешко да нађе стално запослење. Већина избеглих и интерно расељених баве се привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Један број ових лица су особе са инвалидитетом, што осим ниског степена квалификација такође утиче на слабу конкуретност на тржишту рада, односно смањује степен њихове запошљивости. Проблему незапослености додатно доприноси и незаинтересованост једног дела интерно расељених лица за активно тражење посла, јер примају месечну новчану надокнаду за лица која су радила у друштвеним предузећима на КиМ. Иако је ова надокнада скромна, они који је примају, не желе да је изгубе, јер им улива минимум социјалне сигурности. Део ове популације такође има административних потешкоћа у прибављању доказа о стеченој квалификацији у матичним земљама, као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. У повратничким домаћинствима, у највећем броју случајева ниједан од чланова домаћинства није формално запослен, а на црно ради тек неколицина, што такође води повећању ризика од социјалне искључености.
- Висок степен сиромаштва избеглих, интерно расељених лица и повратника је логична последица околности под којима живе (недостатак материјалних средстава, трошкови везани за закуп стана, школовање деце и др.).
- Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих, интерно расељених лица и повратника услед недостатка адекватних програма, као и још увек присутних утицаја рата - посттрауматски ратни синдром, затвореност у тзв. неформалне групе (дружење са мештанима из истог села, регије из земље из које су избегли).

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

- На територији града Лознице живи и већи број избегличких и интерно расељених породица које су започеле градњу стамбених објеката, али немају могућности да завршетаку градње.
- Пасивност избеглих, интерно расељених лица, а посебно повратника, која се огледа пре свега у недовољној активности у циљу побољшања сопственог положаја.
- Проблеми правне природе које се састоје у тешкоћама око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензионог и инвалидског осигурања, као и права на социјалну и здравствену заштиту.
- Депопулација и старење становништва.
- Отежано располагање имовином у земљама порекла. Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али је његово решавање везано за националне институције и сарадњу Републике Србије са бившим републикама, односно са међународном управом на Косову и Метохији.
- Недовољни капацитети здравствених служби за рад са мигрантским групама;
- Отежана комуникација са тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса због малог броја преводиоца.

Општи закључци анализе:

- Локална заједница и локална самоуправа имају одређене капацитете за бављењем унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника, као што су људски ресурси, одговарајућа развојна документа, стратешки приступ развоју Града и др.
- Нерешено стамбено питање вишечланих породица и проблеми у располагању имовином у земљама и местима порекла значајно доприносе социјалном сиромаштву и лошем квалитету живота избеглих, ИРЛ и повратника, што је директан проблем локалне заједнице.
- Постојање великог броја лица без правног субјективитета „правно невидљива лица“, то јест лица која нису уписана у матичне књиге на територији Србије, односно лица која су уписана али немају одговарајућа лична документа.
- Лоша и неадекватна образовна структура додатно отежава запошљавање избеглих и расељених лица.
- Неизвесност у даљем развоју мигрантске кризе и непознавање мигрантских рута у будућности отежава адекватно припремање општине да одговори на изазове те врсте.
- Потребно је континуирано радити на јачању толеранције и подизању свести домицилног становништва а у вези са проблемима тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса који су присутни на територији града Лознице.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Планиране активности Града су следеће:

- 1) Оживљавање природног прираштаја и регенерација становништва;обучавање и виши ниво образовања – усклађивање образовања са актуелним потребама привреде, модернизовање система образовања, увођење кратких образовних семинара, посебно за водеће кадрове;
- 2) Реинтеграција и флексибилност – интеграција дела становништва без посла, посредовање у запошљавању младих људи, подршка за превођење сиве економије у легалне токове и сл., побољшање услова за "маргиналне" групе, као што су избегла, интерно расељена лица, повратници по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса затим хендикепирани, стари људи, недовољно образовани, итд.
- 3) Стамбено збрињавање кроз програм социјалног становања, закупа стамбених јединица са могућношћу куповине, откупа кућа са окућницом, доделом монтажних кућа и доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих неусловних објеката;
- 4) Подршка samozapošljavanju - стварање повољних услова у руралним подручјима за samozapošljavanje, преорјентацијом и преквалификацијом, стамбена изградња и откуп сеоских домаћинстава – за избегла, интерно расељена лица, младе брачне парове и стручњаке.

Препоруке за будуће планирање унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица, повратника, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса

- * Идентификовати сопствене ресурсе који се могу усмерити у решавање проблема избеглих, интерно расељених лица,повратника по основу , тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса
- * Умрежавање и ефикаснија сарадња локалне самоуправе и свих кључних актера значајних за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса уз коришћење свих стручних људских ресурса и досадашњег искуства различитих институција и организација;
- * Повећати запошљавање преквалификацијом радно способног становништва избегличке популације за дефицитарна занимања и потребе послодаваца;
- * Обезбедити квалитетне едукативне програме за samozapošljavanje;
- * Регулисати здравствену заштиту за сва избегла, интерно расељена лица и повратнике по основу Споразума о реадмисији.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Поглавље 4. Приоритетне групе

Крајњи корисници Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната на територији града Лознице за периоду од 2017. до 2021. године, су материјално и социјално најугроженије породице избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и мигранти у потреби без утврђеног статуса, а пре свега:

- избегла, интерно расељена лица и повратници по основу Споразума о реадмисији у приватном смештају која немају решено трајно стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуални стамбену изградњу;
- избегла, интерно расељена лица и повратници по основу Споразума о реадмисији која немају одговарајућу стручну спрему за потребе привреде града Лознице и којима је неопходна помоћ друштвене заједнице у самозапошљавању;
- тражиоци азила;
- мигранти у потреби без утврђеног статуса.

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета су:

- самохрани родитељи;
- породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна/не особе и дете/ца са сметњама у развоју;
- вишечлане и вишегенерацијске породице;
- старачка домаћинства;
- породице чији је члан смртно настрадао или нестао у сукобима на простору бивше СФРЈ или Косову и Метохији;
- породице у којима је жена носилац домаћинства;
- становници нехигијенских насеља, интерно расељена лица и/или повратници по основу Споразума о реадмисији;
- деца до 18 година без родитељске пратње из групе тражиоца азила и/или мигранти у потреби без утврђеног статуса.

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната у граду Лозници за период од 2017. до 2021. године, су следећи:

- егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе;
- бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- хитност решавања проблема;
- досадашњи ниво обухвата лица и групе организоване друштвеном подршком;
- истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем;
- лица без правног субјективитета – " правно невидљива лица", тј. лица која нису уписана у матичне књиге на територији Републике Србије, као и лица која су уписана у матичне књиге а не поседују одговарајућа лична документа, посебно РАЕ заједнице који живе у неформалним насељима;
- деца из избеглих и интерно расељених породица "изашла" из процеса

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

- основношколског узраста од 7 до 14 година;
интерно расељене жене, припаднице РАЕ заједнице које живе у неформалним насељима.

Поглавље 5. Општи и специфични циљеви

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од анализе потреба избеглих, интерно расељених лица и повратника, а у складу са националним стратешким одређењима, дефинисан је следећи општи циљ:

Побољшати материјално-социјални положај избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији града Лознице решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, као и обезбедити предуслове за решавање проблема миграната јачањем капацитета локалне самоуправе и промовисањем толеранције према тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса.

У оквиру овако постављеног општег циља, овим ЛАП-ом, утврђују се следећи специфични циљеви:

Специфични циљ 1: У периоду од 2017. до 2021. године, решити стамбено питање за најмање 30 породица избеглих лица давањем у закуп са могућношћу куповине стамбених јединица на парцели коју би обезбедио град Лозница;

* **Специфични циљ 2:** У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 30 социјално угрожених породица избеглих лица изградњом и доделом стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима на парцели коју би обезбедио град Лозница;

* **Специфични циљ 3:** У периоду од 2017. до 2021. године, у складу са мерама демографске политике града Лознице стамбено збринути најмање 40 породица најугроженијих избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм "Откупа кућа са окућницом";

* **Специфични циљ 4:** У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 110 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих неусловних објеката;

* **Специфични циљ 5:** У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 10 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе монтажних кућа (наведени број породица су већ власници парцела);

* **Специфични циљ 6:** У периоду од 2017. до 2021. године, економски оснажити најмање 100 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

кроз програм самозапошљавања, односно путем доделе средства за доходне активности у (алату, машинама, механизацији, опреми, пољопривреди и сл.);

* **Специфични циљ 7:** У периоду од 2017. до 2021. године, створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса унапређењем квалитета живота у локалној заједници кроз побољшање комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно - уметничке и друге услуге, кроз опремање дечијих и спортских игралишта;

* **Специфични циљ 8:** У периоду од 2017. до 2021. године, омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба;

* **Специфични циљ 9:** У периоду од 2017. до 2021. године, омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

Поглавље 6. Активности

Специфични циљ 1: У периоду од 2017. до 2021. године, решити стамбено питање за најмање 30 породица избеглих лица, давањем у закуп са могућношћу куповине стамбених јединица на парцели коју би обезбедио град Лозница;

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Будет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1. Одлука града о додели локације за изградњу стамбене зграде	1 месец	Донета одлука	Површина и положај додељене локације			Скупштина града	КИРС
1.2. Потписивање меморандума о разумевању	10 дана	Потписан меморандум	Садржај меморандума			Градоначелник Донатори	КИРС

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

1.3.Потписивање уговора заинтересованих страна	7 дана	Потписан уговор	Број и структ. заинтересованих страна-потписница	Људски	Висина обезбеђених средстава	Градоначелник Донатор КИРС	
1.4.Прикупљање грађ. документације и доношење акта о изградњи	30 дана	Прикупље на грађ. докум. и донет акт о изградњи	Садржај документације и акта о изградњи			Одељење за градњу и планирање Градске управе	
1.5.Расписивање тендера и спровођење процедуре за избор извођача радова:избор	1-3 месеца	Расписан и спроведен тендер	Број пријављених на тендер, број пријављених који испуњавају услове тендера			Тендерска комисија	
1.6.Изградња објекта	6-9 месеци	Изграђен објекат	Број и струк. стамбених јединица	Људски Материјални		Извођач радова	Локална самоупр. КИРС
1.7.Формирање комисије за избор корисника	15 дана	Формирана комисија	Број и структ. чланова комисије			Градоначелник	
1.8.Усвајање правилника и огласа	7 дана	Утврђени услови и критеријуми	Број и врста критеријума			Комисија	
1.9. Расписивање и спровођење јавног позива	30 дана	Расписан и спроведен јавни позив	Број и структ. пријављених кандидата			Комисија	Центар за социјални рад КИРС
1.10.Избор корисника и формирање прелиминарне листе	15 дана	Одабрани корисни. за прелиминар. листу	Број корисника за прелиминар. листу			Комисија	
1.11.Израда и објављивање коначне листе корис.	8 дана	Одабрани корисници и за конач. листу	Број корисника са коначне листе			Комисија	

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

1.12. Потписивање уговора о становању и усељење	15 дана	Потписан и уговори, подељени станови, усељени корисници	Број поотписаних уговора, подељених станова и усељених корисника			Градonaчелник, донатор и КИРС, корисник	КИРС Донатори
1.13. Мониторинг и евалуација	Континуирано праћење. Извештавање годину дана након усељења	Прикупљени подаци о процесу реализације и оцењена успошност реализације	Број и врста прикупљених података, остварен ниво постигнућа			Донатор КИРС	

Специфични циљ 2: У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринуту најмање 30 социјално угрожених породица избеглих лица изградњом и доделом стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима на парцели коју би обезбедио град Лозница;

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
1	2	3	4	5	6	7	8
2.1. Одлука града о додели локације за изградњу стамбене зграде	1 месец	Донета одлука	Површина и положај додељене локације			Скупштина града	КИРС
2.2. Потписивање меморандума о разумевању	10 дана	Потписан меморандум	Садржај меморандума			Градonaчелник Донатори	КИРС
2.3. Потписивање уговора заинтересованих страна	7 дана	Потписан уговор	Број и структур. заинтересованих страна-потписница	Људски	Висина обезбеђених средстава	Градonaчелник Донатор КИРС	

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

2.4.Прикупљање грађ. документације и доношење акта о изградњи	30 дана	Прикупље на грађ. докум. и донет акт о изградњи	Садржај документације и акта о изградњи			Одељење за градњу и планирање Градске управе	
2.5.Расписивање тендера и спровођење процедуре за избор извођача радова:избор	1-3 месеца	Расписан и спроведен тендер	Број пријављених на тендер, број пријављених који испуњавају услове тендера			Тендерска комисија	
2.6.Изградња објекта	6-9 месеци	Изграђен објекат	Број и струк. стамбених јединица	Људски Материјални		Извођач радова	Локална самоупр. КИРС
2.7.Формирање комисије за избор корисника	15 дана	Формирана комисија	Број и струк. чланова комисије			Градоначелник	
2.8.Усвајање правилника и огласа	7 дана	Утврђени услови и критеријуми	Број и врста критеријума			Комисија	
2.9. Расписивање и спровођење јавног позива	30 дана	Расписан и спроведен јавни позив	Број и струк. пријављених кандидата			Комисија	Центар за социјални рад КИРС
2.10.Избор корисника и формирање прелиминарне листе	15 дана	Одабрани корисни. за прелиминар. листу	Број корисника за прелиминар. листу			Комисија	
2.11.Израда и објављивање коначне листе корисника	8 дана	Одабрани корисници и за конач. листу	Број корисника са коначне листе			Комисија	
2.12.Потписивање уговора о становању и усељење	15 дана	Потписан и уговори, подељени станови, усељени корисници	Број поотписаних уговора, подељених станова и усељених корисника			Градоначелник, донатор и КИРС, корисник	КИРС Донатори

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

2.13. Мониторинг и евалуација	Континуирано праћење. Извештавање годину дана након усељења	Прикупљени подаци о процесу реализације и оцењена успошност реализације	Број и врста прикупљених података, остварен ниво постигнућа			Донатор КИРС	
-------------------------------	---	---	---	--	--	--------------	--

Специфичан циљ 3: У периоду од 2017. до 2021. године у складу са мерама демографске политике града Лознице стамбено збринуте најмање 40 породица најугроженијих избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм "Откупа кућа са окућницом";							
Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултати	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
1	2	3	4	5	6	7	8
3.1. Обезбеђивање финан. средстава за откуп домаћинства		Обезбеђена потребна финан. средства	Износ обезбеђених финан. средстава	људски ресурси Буџетска средства	донаторска средства	Локална самоуправа	КИРС
3.2. Формирање комисије за избор корисника	15 дана	Формирана комисија	Број и структура чланова комисије			Градоначелник	
3.3. Доношење правилника и јавног позива за избор корисника	7 дана	Утврђени услови и крит. за одабир корис.	Број и врста критеријума			Комисија за избор корисника	
3.4. Објављивање јавног позива за откуп домаћинства	30 дана	Објављен оглас прикупљене пријаве	Број пријављених потенцијалних корисника			Локална самоуправа Комисија	Локални медији КИРС Месне канцеларије

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

3.5.Избор потецијалних корисника и обилазак кућа за откуп	15 дана	Извршен избор корисника	Број и структура корисника			Комисија за избор корисника	
3.6.Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Избор корисн. на прелиминар. листи	Број корисника на прелиминарној листи			Комисија за избор корисника	
3.7.Избор корисника и објављивање коначне листе	8 дана	Утврђена листа за 40 корисничких породица	Број изабраних корисника			Комисија за избор корисника	
3.8.Потписивање споразума између донатора и власника	10 дана	Потписани споразуми	Број потписаних споразума			Локална самоуправа Донатор, корисник	
3.9.Потписивање купопродај. уговора	7 дана	Потписани уговори	Број потписаних уговора			Локална самоуправа	
3.10.Усељавање у откупљена домаћинства	10 дана	Усељено најмање 40 домаћинства	Број усељених домаћинства	Људски ресурси Транспортна средства		Локална самоуправа	КИРС
3.11.Медијска презентација целокупне реализације програма	Сво време пројекта	Објављене информације о програму на лок. ТВ каналима и штампаним медијима	Број и врста ТВ прилога о програму, број чланака у новинама	Простор и време у локалним медијима		Локална самоуправа	КИРС Локални медији
3.12.Праћење реализације и оцена успешности програма	6-12 месеци	Прикупљање и анализирање информација о реал. програма, писање извештаја оцењена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЛАП-а		Локална самоуправа	КИРС

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Специфични циљ 4: У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 110 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката;

Активности	Планирано време реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
1	2	3	4	5	6	7	8
4.1.Формирање комисије	15 дана	Формирана комисија	Број и структура члан.комисије			Градоначелник	
4.2.Доношење правилника	7 дана	Донесен правилник израђени критеријуми	Квалитет правилника и критеријума	Постојећи људски ресурси		Комисија	КИРС
4.3 Расписивање Јавног позива	30 дана	Расписан оглас	Број и структура пријављени кандидата			Комисија	
4.4.Избор корисника и израда прелиминарне листе	15 дана	Избор корисника на прелиминарне листе	Број корисника на прелиминарној листи			Комисија	
4.5.Израда и објављивање коначне листе	8 дана	Извршен избор корисника/породица	Број корисника/породица	постојећи људски ресурси		Комисија	КИРС
4.6.Расписивање тендера и одабир најбољег добављача	40 дана	Расписан и спроведен тендер	Број пријављених на тендер, број пријављених који испуњавају услове тендера	постојећи људски ресурси		Тендерска комисија	
4.7.Потписивање уговора са добављачем	8 дана	Потписани уговори	Број и структур_потписаних уговора			Градоначелник Добављач	

4.8.Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписани уговори	Број потписаних уговора			Градоначелник , заменик градоначелника	
--	--------	-------------------	-------------------------	--	--	---	--

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

4.9. Испорука грађевинског материјала	30 дана	Подељења помоћ	Испоручен грађ. материјал	Постојећи људски ресурси		Добављач Комисија	КИРС
4.10. Праћење уградње грађ. материјала	6 месеци					Комисија, повереник	
4.11. Извештај о реализацији програма	6-12 месеци од дана испоруке					Локална самоуправа, Комисија	КИРС

Специфични циљ 5: У периоду од 2017. до 2021. године, стамбено збринути најмање 10 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе монтажних кућа (наведени број породица су већ власници парцела);

Активност	Планирано време реализације активности	Очекивани резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛСи/или остали локални ресурси	Остали извори		
5.1. Усвајање правилника	8 дана	Утврђени услови и критер.	Број и врста критеријума			Комисија	КИРС
5.2. Расписивање и спровођење јавног позива	30 дана	Расписан и спроведен конкурс. Одабрани корисници	Број и структура пријављених кандидата Број и структура одабраних корисника	Људски ресурси		Комисија	КИРС
5.3. Расписивање тендера за избор најбољег добављача и потписивање уговора са добављачем	3-6 месеци	Расписан и спроведен тендер. Потписан уговор са добављачем	Изабран најповољниј и добављач			Тендерска комисија	КИРС
5.4. Избор корисника и формирање прелиминарне листе	15 дана	Извршен избор 20 корисника. Формирана прелиминарна листа	Број и структура корисника Структура прелиминарне листе			Комисија	

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

5.5. Израда и објављивање коначне листе корисника	8 дана	Израђена и објављена коначна листа за 20 породица	Број и структура корисника коначна листе			Комисија	
5.6. Постављање монтажних кућа	до 3 месеца	Извршено постављање монтажних кућа	Број постављен. монтажних кућа 20			Извођач радова	Локална самоуправа КИРС
5.7. Потписивање уговора са корисницима	7 дана	Потписани уговори, подељење монтажне куће, усељени корисници	Број потписаних уговора, 20 подељених станова и усељених корисника			Градоначелник Донатори КИРС	
5.8. Усељавање корисника	5 дана	Усељени корисници	Број усељених корисника 20 породица				
5.9. Мониторинг (праћење) и евалуација (оцењивање)	Континуирано праћење Извештавање годину дана након усељења	Прикупљени подаци о процесу реализације и оцењена успешност реализације	Број и врста прикупљених података. Остварени ниво постигнућа			Донатори КИРС	

Специфични циљ 6: У периоду од 2017. до 2021. године, економски оснажити најмање 100 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм самозапошљавања, односно путем доделе средства за доходне активности у (алату, машинама, механизацији, опреми, пољопривреди и сл.);

Активности	Планирано време реализације активности	Резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
6.1.Интервјуи потцејалних лорисника	3 месеца	Идентификоване потребе и могућност самозапошљавања	Број и врста идентификованих потреба	Људски ресурси		Локална самоуправа Повереник	КИРС

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

6.2. Обезбеђење средстава кроз уговор о додели средстава за економско оснаживање јединица ЛС	30 дана	Обезбеђена средства	Висина обезбеђених средстава	Буџетска средства	Донације	Локална самоуправа Донатор КИРС	КИРС Други фондови
6.3. Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	15 дана	Формирана комисија	Број и структура чланова комисије	Чланови комисије		Локална самоуправа Градоначелник	
6.4. Усвајање правилника и огласа	7 дана	Усвојен правилник Расписан оглас	Утврђени услови и критеријуми. Текст огласа			Комисија	КИРС
6.5. Расписивање јавног позива	15 дана	Расписан јавни позив	Утврђени услови и критеријуми јавног позива			Комисија	
6.6. Објављивање огласа	15 дан	Текст огласа	Број приспелих захтева			Комисија	
6.7. Избор корисника и ев. организовање обуке	15 – 30 дана	Извршен избор корисника	Број и структура корисника			Комисија	
6.8. Јавна набавка опреме, машина и друге робе која је предмет доход. активности	30 дана	Извршена јавна набавка опреме, машина и друге робе која је предмет доходних актив.	Структура јавних набавки			Тендерска комисија	
6.9. Избор најповољнијег добављача	дана	Извршен избор најповољнијег добављача	Потписан уговор са добављачем			Локална самоуправа	
6.10. Потписивање уговора са корисником програма	7 дан	Потписани уговори са корисницима	Број потписаних уговора са корисницима				

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

6.11. Потписивање уговора са добављачем	7 дана	Потписани уговори са добављачем	Број и структура потписаних уговора			Локална самоуправа Добављач	
6.12. Испорука грантова	до 20 дана	Испоручени грантови	Број и структура испоручених грантова			Добављач	Локална самоуправа
6.13. Праћење реализације и оцена успешности програма	2 године	Прикупљени подаци о процесу реализације. Оцењена успешност реализ.	Број и врста прикупљених података. Остварени ниво постигнућа			Савет	КИРС

Специфични циљ 7: У периоду од 2017. до 2021. године, створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса унапређењем квалитета живота у локалној заједници кроз побољшање комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно - уметничке и друге услуге, кроз опремање дечијих и спортских игралишта;

Активност и	Планирано време реализације активности	Очекивани резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛСи/или остали локални ресурси	Остали извори		
7.1. Аплицирање код Комесаријата и донатора	Први квартал	Одобрена средства	Потписан Уговор		Људски ресурси и чланови Савета	Повереник и чланови Савета за миграције	КИРС и донатор
7.2. Формирање Комисије за реализацију и опремање простора	Други квартал	Формирана Комисија	Решење о формирању		Људски ресурси и чланови Савета	Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор, КИРС
7.3. Обилазак простора и објеката и дефинисање потреба	Трећи квартал	Посећени објекти и локације	Записник са лица места			Комисија и Савет	КИРС

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

7.4. Утврђивање спецификације опреме и материјала	Трећи квартал	Сачињена спецификација опреме и материјала	Спецификација опреме и материјала			Комисија и Савет	
7.5. Спровођење јавне набавке за испоруку опреме и материјала	Трећи квартал	Сprovedена јавна набавка и одређен испоручилац опреме и материјала	Записник и Одлука			Комисија и наручилац	Донатор, КИРС
7.6. Закључивање уговора са добављачем	Четврти квартал	Закључени уговори	Потписани уговори			Комисија и наручилац	Донатор, КИРС
7.7. Испорука опреме и материјала и контрола монтаже по уговору	Четврти квартал	Испоручена опрема и материјал	Записник			Комисија, Корисник	
7.8. Комисијска предаја на употребу и коришћење	Четврти квартал	Примопредаја	Записник			Комисија, Корисник	

Специфични циљ 8: У периоду од 2017. до 2021. године, омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба;

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛСи/или остали локални ресурси	Остали извори		
8.1. Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђење средстава	Потписан уговор		Људски ресурси	Савет за миграције	Донатор, надлежно министарство, Центар за социјални рад и КИРС

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

8.2. Презентација активности и јавно оглашавањe путем медија	Континуирано по активностима	Одржавањe најмање 2 презентације и јавност упозната са планираним активностима	Број учесника на одржаним презентацијама		Технички услови за одржавањe презентација	Повереник	Донатор, надлежно министарство, Центар за социјални рад и КИРС
8.3. Формирањe Комисије за реализацију пројекта/пројектни тим	5 дана	Фомирана Комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије		Постојећи ресурси	Локална самоуправа и Савет	Надлежно министарство, Центар за социјални рад и КИРС
8.4. Реализација програма набавке и/или реконструкција	Минимум 90 дана	Објављена јавна набавка	Број и врста реализовани програма и набављене опреме или тип реконструкције		Стручне службе	Комисија за реализацију пројекта	
8.5. Извештај о завршетку реализације појединачних пројеката	7 дана по завршеном пројекту	Урађен и усвојен извештај од стране комисије	Потврда о пријему извештаја		Комисија за реализацију пројекта/пројектни тим	КИРС и повереник	
8.6. Праћењe реализације и успешност и појединачних програма	Континуирано	Прикупљањe и анализирањe информација о реализацији програма	Број, квалитет и врста опреме и обављене реконструкције	Људски ресурси		Повереник	Донатор, надлежно министарство, Центар за социјални рад и КИРС

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Специфични циљ 9: У периоду од 2017. до 2021. године, омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

Активнос ти	Планира но време реализац ије активнос ти	Очекивани резултати	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛСи/или остали локални ресурси	Остали извори		
9.1. Потписивање уговора са донатором за појединачне активности	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор		Људски ресурс и и Савет	Председник Савета за миграције	Донатор (КИРС)
9.2. Презентација програма и јавно оглашавање активности и на огласној табли Градске управе и средствима информисања	30 дана за појединачне активности	Одржавање најмање 2 обуке за писање пројеката за по 10 потенцијалних учесника	Објављен позив		Технички услови за оглашавање	Повереник, Савет за миграције	
9.3. Одабир полазника обуке, просторије и предавача за одржавање	15 дана	Одабрани учесници, тренер и простор за извођење обуке	Број учесника		Постојећи ресурс и локалне самоуправе	Локална самоуправа и Савет	КИРС, донатор
9.4. Одржавање округлих столова на тему управљања миграцијама	1 дан трајање округлог стола	Организовање најмање једног округлог стола	Број учесника		Постојећи ресурси	Локална самоуправа и Савет	КИРС, донатор

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

9.5. Одабир тема и говорника на округлом столу и одабир просторије	15 дана	Одржавање најмање једног округлог стола са 10 потенцијални учесника	Број учесника		Постоје ћи ресурс и	Локална самоуправа и Савет	КИРС, донатор
9.6. Извештај о завршетку реализациј е појединач них пројеката	7 дана по реализаци ји	Урађен и усвојен извештај од стране Комисије	Потврда о пријему извештаја		Комиси ја за реализа цију пројект а	Савет	КИРС, донатор

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Поглавље 7

Ресурси-Буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника за период од 2017. до 2021. године, бити укупно потребено око 1.950.000 еура.

Средства за реализацију овог ЛАП-а, обезбеђиваће се из различитих извора:

- Учешћем локалне самоуправе, на тај начин што ће обезбедити комунално опремљено грађевинско земљиште са уређеном инфраструктуром;
- Донаторским фондовима;
- Из других доступних извора

У реализацији овог Локалног акционог плана, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људски и материјални), а инсистираће се и на већој самоорганизованости и учешћу ресорних министарстава у реализацији активности ЛАП – а.

Поглавље 8

АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Аранжмани за примену Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната по потреби без утврђеног статуса обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење.

У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом примене ЛАП – а;
2. Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представља Савет за управљање миграцијама и трајна решења.

Савет за миграције ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом ЛАП-а.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настају као резултат операционализације ЛАП-а;

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми за сваког актера-учесника у процесу решавања проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП а
- Управља процесом праћења (мониторинг) и оцењивања успешности (евалуација) ЛАП-а;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи

Оперативну структуру за примену овог ЛАП-а чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу ЛАП-а.

У складу са ЛАП-ом биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници - партнерима у реализацији.

Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду.

Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

- Реализација ЛАП-а;
- Непосредна комуникација са корисницима услуга које се обезбеђују ЛАП-ом;
- Редовно достављање извештаја координатору Савета за миграције и трајна решења о свим активностима на спровођењу ЛАП-а;
- Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛАП-а;
- Унапређење процеса примене ЛАП-а у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре

Процењује се да ће носиоци програма, пројеката и активности Локалног алционог плана, бити у првом реду следеће локалне институције:

1. Локална самоуправа
2. Центар за социјални рад у Лозници
3. Национална служба за запошљавање
4. Одељење за планирање и изградњу Градске управе града Лознице
5. Образовне установе
6. Црвени крст у Лозници
7. Повереник за избеглице и миграције

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасности комуникације у односу на очекиване резултате примене ЛАП-а. План комуникација управљачке и оперативне структуре уредиће време и начин размене информација и предузимање одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2017. године, припремиће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама.

По потреби Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене ЛАП-а и доношење евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуације).

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Поглавље 9

Праћење и оцена успешности

1. **Циљ праћења и оцене успешности:** Циљ ЈАП-а је систематично прикупљање података, праћење и надгледање процеса примене и процењује успех ЈАП-а, ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
2. **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2017 – 2021. године.
Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности), вршиће се периодично - једном годишње. Финална евалуација обавиће се на крају 2021. године.
3. **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање реализације активности - задатака и специфичних циљева.
4. **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене ЈАП-а ће бити следећи:
 1. Обухват избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији новим услугама и мерама;
 2. Структура корисника услуга и мера програма;
 3. Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији;
 4. Обим финансијских средстава издвојен за услуге избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији;
 5. Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о редмисији (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори)
5. **Процесни индикатори** за праћење и оцењивање успешности примене ЈАП ће бити следећи:
 1. Број породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији које су стамбено збринуте кроз различите програме:
 - програм "Социјалног становања у заштићеним условима" и "Закупа станова са могућношћу куповине"
 - програм "Откупа кућа за окућницом"
 - програм доделе грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката
 - изградња " Монтажних кућа "
 2. Број породица које су добиле донацију у доходовним пројектима и активностима, број закључених уговора са корисницима;
 3. Број и врста едукативних радионица и број укључених учесника
6. **Методе и технике мониторинга и евалуације :** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: интервјуи са корисницима (упитници, разговори), анкете, извештаји и др.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени ЛАП-а вршиће мониторинг и евалуацију. Тим за мониторинг и евалуацију чине представници – стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији и миграната у потреби без утврђеног статуса као и представници корисничких група овог ЛАП-а. Савет ће својим планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације ЛАП-а.

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)